

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton ammattilehti • 90. vuosikerta • 16.1.2014

1 2014

Pitkä piina

Johanna Aatsalo teki 16 vuotta sitten uutisen, joka vei häneltä lähes kaiken. » 8

HALTI

Mennyt elämä.
Lisen Julinin kuva-
reportaasi autio-
talosta julkaistiin
Horisont-lehden
numerossa 4/2013.

Nappien arvoitus

Hylätyssä talossa on hiljaista ja haurasta, siellä pitää kulkea varovasti, se on menneiden ihmisten koti. Keitä nämä luhistumaisillaan olevan metsätörmän asukkaat ovat olleet, ja mitä heille on tapahtunut? Joka puolella on merkkejä näistä tuntemattomista: astioita, kirjeitä, vanhoja kuvia, kukkatapetteja, ja sitten nämä lankaan pujotetut napit, kuin helminauha. Takinnappeja, mekonnappeja, housunnappeja, paidannappeja.

Kuva on valokuvaaja **Lisen Julinin** Horisont-lehdessä olleesta sarjasta *Abandoned – hemmen som tystnat*, jossa kuvaaja on tallentanut mieteliäitä näkymiä autoista, kauan sitten hylätyistä taloista. Kuvista mieleenpainuvien oli tämä arvoituksellinen nappikuva, jossa tiivistyy monta minulle tuntematonta muistoa, hetkiä, jotka voin vain kuvitella. Kuvan pehmeä, puhdas valo ja pieni terävyysalue korostavat tuntemattomien muistojen utuisuutta.

Penni Osipow

penni.osipow@gmail.com

KIRJOITTAJA ON GRAAFINEN SUUNNITTELIJA
JA VT. GRAAFISEN SUUNNITTELUN VASTUUPETTAJA
LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULUN MUOTOILUINSTITUUTISSA.

numeraali

60

Sanoma Newsin digitaalinen liiketoiminta tuottaa noin 60 miljoonan euron liikevaihdon vuodessa, mikä on noin 15 prosenttia yhtiön kokonaisliikevaihdosta (2012). Helsingin Sanomien tilaajista noin 45 prosenttia maksaa digisisällöstä. Sanoma Newsin suurimmat digituotteet ovat HS, Taloussanomat, Ilta-Sanomat ja Oikotie.

LÄHDE: PEKKA SOINI
SUOMEN LEHDISTÖ

poimuri

Kansainvälisen lehtijournalismin eettisten sääntöjen mukaan kuvaamisen kohdetta pitää kunnioittaa. Alaikäisten kuvaaminen on erityisen vaikea aihe. Julkaisisiko HS kuvia suomalaisesta väkivallan kohteeksi joutuneesta lapsesta?

Nina Suomalainen Helsingin Sanomien mielipidesivuilla 10. tammikuuta

Jutussa länsimaalainen kuvaaja, joka vierailee kylässä yhden vuorokauden, esiintyy asiantuntijana – asiantuntijana, jota purevat luteet ja jota ahdistaa. Kyläläiset ovat juopuneita. Herää väistämättä kysymys siitä, onko jutun ja valokuvaajan agendana todellakin ympärileikkauksen vastustaminen vai oman position pönkittäminen – länsimainen sankarivalokuvaaja ilmestyy afrikkalaiseen kylään todistamaan, miten asiat todella ovat.

Tutkija **Veronika Honkasalo** Facebookissa 10. tammikuuta

Siloteltu kuvakulttuuri on ongelmallinen tiedonvälityksen kannalta. Tekstin puolella toleranssia tuntuu olevan paljon enemmän. Sankarijournalistimyytti on journalismin vihollinen, sille saa ja pitää naureskella.

HS:n valokuvaaja **Sami Kero** 10. tammikuuta Facebookissa

mitenkäs nyt?

STT-Lehtikuva nimitti viime viikolla Australiaan lähtevät yövuorotoimittajat. Työnhakuilmoitus oli esillä myös australialaisen työvoimavälitysfirman verkkosivuilla. Uutispäätöimittaja Minna Holopainen, miksi haitte toimittajia myös Australiasta?

Australia haluaa, että ulkomaalaisia ei palkata sellaisiin töihin, joihin olisi tarjolla myös maan kansalaisia. Siksi tehtävä piti panna avoimeen hakuun myös Australiassa. On selvää, ettei paikallisilta hakijoilta löydy tarvittavaa suomen kielen taitoa ja sellaista kokemusta uutistoimistotyöstä, jota STT:läisiltä löytyy. Hakijoita oli muutamia, mutta kukaan ei kertonut osavansa suomea.

Raju yt-avaus

Markku Lappalainen
markku.lappalainen@journalistiliitto.fi

Helsingin Sanomien yt-neuvottelujen tulos hakee vertaansa lehdistön ikävien uutisten historiassa. Toimituksen 342 työntekijästä 52 saa lähteä. Irtisanottavia on 37, loppuista osa passitetaan eläkkeelle. Muutamalle tarjotaan töitä muualta Sanoma-konsernista.

Työnantajan alkuperäinen tavoite 70 työpaikan vähentämisestä pieneni neuvottelujen tuloksena. Työntekijöiden esittämät vaihtoehdot olivat pääluottamusmies **Jussi Ahlrothin** mukaan neuvotteluissa aidosti esillä. Ne otettiin tosissaan, niillä pystyttiin jopa vaikuttamaan irtisanottavien määrään.

Esimerkiksi työntekijöiden aloitteesta *HS:n* vanhojen työsopimusten viikkotyöaika pidennettiin 36 tunnista työehtosopimuksen mukaiseen 37,5 tuntiin. Tällä säästettiin neljä henkilöä irtisanomiselta.

Viiden viime vuoden aikana mediatalojen yt-neuvotte- luissa toimituksista on hävinnyt tuhatkunta työpaikkaa, keskimäärin 200 vuodessa. Viime vuonna irtisanottuja oli yli 170. Harva uskaltaa povata myönteistä käännettä tälle vuodelle. Loppiaisen jälkeen yt-tielle lähtemisestä ovat jo ilmoittaneet viidenneksen henkilöstösupistuksia

tavoitteleva A-lehdet ja yhdeksän henkilön vähennystä tavoitteleva kristillinen Kotimaa Oy.

Sanoma- ja aikakauslehtiä kustantaville mediataloille ovat lukuisien lihavien vuosien jälkeen koittaneet ankeat ajat, vaikka suomalaiset ovat edelleen lukijakansaa ja meillä edelleen – vuosien ajan tehdyistä leikkauksista huolimatta – tehdään laadukasta journalismia.

Yleisön luottamuksesta ala elää jatkossakin, jaetaan sisältöä millä keinolla tahansa. Suuri virhe on tässä tilanteessa säästää vain henkilöstöstä, laadun tekijöistä. Outo oli Keski-suomalaisen loppusyksyinen osinkojen jako samalla, kun henkilöstöä piinattiin potkujen uhall. Journalistista työtä kehitetään, määrää lisätään ja laatua varmistetaan tekijöitä kurittamalla.

Kummallista on, että yt-neuvotteluissa yrityksen talous ja henkilöstö voidaan nähdä erillisinä. *HS:ssäkin* neuvottelut käytiin osittain suljetuin silmin. Henkilöstölle ei annettu neuvottelujen yhteydessä tietoa talon kannattavuudesta. Se kouraisee niitä, jotka joutuvat lähtemään, mutta ei se herätä luottamusta niidenkään keskuudessa, jotka jäävät.

s.13

”Ennen kaivoimme tahoillamme omia salaojia, nyt kaivamme yhdessä yhtä leveämpää ojaa.”

Ilta-Sanomien
urheilutoimituksen esimies
Vesa Rantanen

mediakritiikki

JOURNALISTI ARVIOI JOURNALISTISIA TUOTTEITA.

toimii

Konsernikaveruus ei kannattanut

Nelosen uutiset

Perustettu: 1998

Tuotanto: Helsingin Sanomat

Vastaava päätoimittaja: Kaius Niemi (2013–)

Päätoimittaja: Eero Hyvönen (1997–2014)

Katsojia: 149 000 (viikko 49/2013)

Nelosen uutisten viimeinen lähetykset esitettiin 6. tammikuuta 2014. Loppu tuli koruttomasti. Ehkä uutisankkuri **Mikko Hirvosen** äänessä oli aavistus karheutta. Twitterissä hän kirjoitti: ”So long, and thanks for all the fish”.

Nelosen toimilupa edellyttää tv-uutisten lähettämistä, joten *Nelosen uutiset* muuttui *Helsingin Sanomien* uutisiksi. Viiden minuutin tv-lähetyksestä on kaksi minuuttia uutisia, minuutti mainoksia ja kaksi minuuttia säätä. Tämä on iso menetys, sillä *Nelosen uutisten* toimitus teki hyvää uutistyötä. Erityisesti mieleen ovat jääneet skrupit rikos- ja oikeusuutisissa.

Neloselle on haettu kumppania konsernista ennenkin. *Taloussanomien* kanssa tehtiin talousuutisia ja *Ilta-Sanomien* kanssa urheilua, mutta molemmista yhteistyökuvioista sittemmin luovuttiin. Jostain syystä konsernikaveruus ei näytä toimivan Sanomissa.

Miksei *Nelosen uutisten* katsojamäärä kasvanut, vaikka uutisia tehtiin viimeinen vuosi järeällä koneistolla *Hesarin* huippuosajien voimin?

HS:n entinen vastaava päätoimittaja **Mikael Pentikäinen** ja *Nelosen uutisten* päätoimittaja **Eero Hyvönen** asettivat marraskuussa 2012 tavoitteeksi katsojamäärän merkittävän kasvattamisen. Puoli seitsemän uutislähetysten katsojatavoitteeksi määriteltiin 150 000, joka jäi kuitenkin monena viikkona saavuttamatta.

Kanavan linjaukset eivät aina tukeneet vakavasti otettavaa mielikuvaa uutislähetyksestä. Viihdepainotukset henkilövalinnoissa ja uutisaiheissa kummastuttivat välillä, ja lähetyksien siirtely ja lähetysten keston rukkaaminen lyhemmäksi veivät pohjaa pysyvän katsojasuhteen syntymiseltä. Harva taisi edes muistaa, mikä oli *Nelosen uutisten* lähetysaika.

Uutiset sai kuitenkin vakuuttavuutta ison *HS*-toi-

JANICA WAHLSTRÖM / NELONEN MEDIA

Alusta loppuun. Toimittaja Mikko Hirvonen työskenteli Nelosen uutisissa perustamisesta lähtien ja toimi ankkurina ensimmäisessä ja viimeisessä lähetyksessä.

mituksen työpanoksesta. Etenkin kirjeenvaihtajaverkosto oli merkittävä etu. Pahaksi onneksi kumppanuus *HS:n* kanssa sattui saumaan, jolloin Sanoma joutui rajulle säästökuurille. Rahoitus loppui, ennen kuin yhteistyö pääsi edes kunnolla vauhtiin.

Pasi Kivioja

Rohkea kuvaaja

Valokuvaaja **Meeri Koutaniemi** teki valtavan työn, että pääsi seuraamaan kahden teini-ikäisen kenialaistytön sukupuolielinten silpomista – äärimmäisen vastenmielistä toimenpidettä, jota jostain syystä kutsutaan naisten ympärileikkaukseksi.

Kenialaiskylässä otetut mustavalkoiset kuvat ovat kauniita, mutta niiden sisältö ei ole. Kuvat paljastavat kammottavan toimenpiteen aiheuttaman suunnattoman kärsimyksen.

Koutaniemi on rohkea journalisti, joka käyttää paljon aikaa ja omaa rahaansa väärin koke- miensa asioiden esiin tuomiseen.

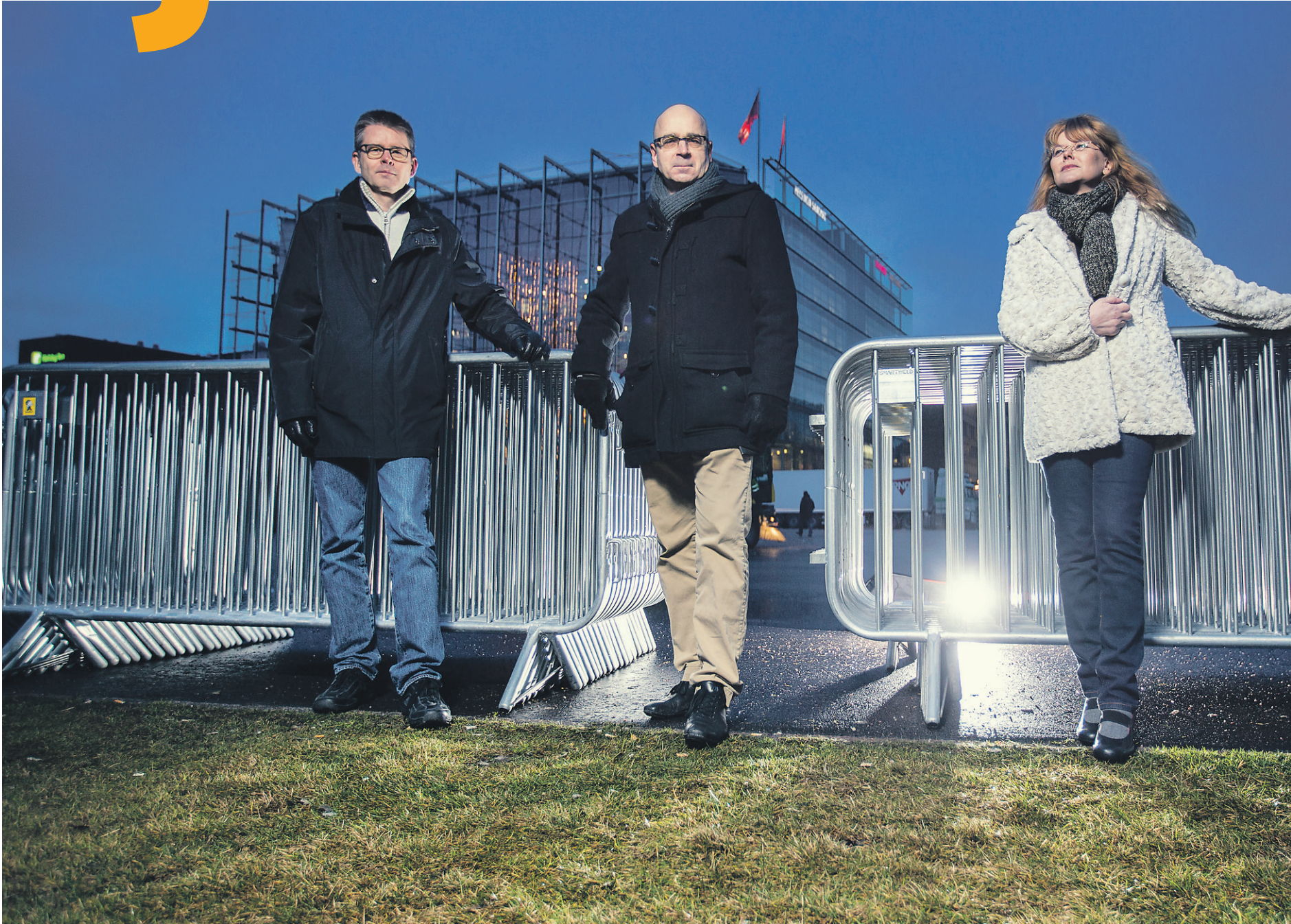
Tyttöjen silpomisesta on tehty paljon juttuja ennenkin, mutta Koutaniemen kuvat tuovat kivun ja hädän niin konkreettisesti lukijan eteen, että ne pakottavat ajattelemaan asiaa. Ehkä tekemäänkin asialle jotain. Erittäin laadukasta journalismia siis.

Manu Marttinen

KANNEN KUVA: KAROLIINA PAATOS

ajassa

Taakse jäänyttä Sanomaa

Ari Lahdenmäki, teksti
Jani Laukkanen, kuva

Kolme Helsingin Sanomista irtisanottua toimittajaa kertoo potkuistaan pitkän työuran jälkeen.

Helsingin Sanomien yt-neuvottelut kutistivat etenkin *Nelosen uutisten* ja *Metron* toimituksia. Lehden vanhoista osastoista pieni eniten kuvatoimitus.

Kulttuuritoimittaja **Lea Karhu**, 50, oli ensimmäisten päätoimittaja **Kaius Niemien** puheille kutsuttujen joukossa, kun potkuista alettiin ilmoittaa loppiaisen jälkeisenä tiistaina.

Oli ehtinyt kulua 15 vuotta ja kaksi päivää siitä, kun Karhu aloitti lehdessä. Hän on ollut alusta asti mukana *HS:n* digitaalisissa palveluissa.

”Kaius puhui robottimaisesti. Sitten hän alkoi lukea paperista: ”Taloudellisista ja tuotannollisista syistä...”, Karhu kertoo. Häntä ei enää tarvittu.

Pääluottamusmies Jussi Ahlrothin mukaan neuvottelemalla saatiin pelastetuksi noin 20 työpaikkaa.

”Kaikkein hienointa oli, että kun 36-tuntista työviikkoa tehneet siirtyvät 37,5-tuntiseen, saimme säästetyksi neljä työpaikkaa.”

Sekä Niemi että Ahlroth kutsuvat 146:ta työntekijää koskenutta työajan pidentämistä hienoksi solidaarisuuden osoitukseksi.

Vaikka *Helsingin Sanomat* on kannattava, pitää katseen Niemen mukaan olla tulevaisuudessa.

”Jakelukustannusten nousu ja arvonalistat ovat isoja kysymyksiä”, hän sanoo.

Mutta miten laadusta voidaan pitää kiinni entistä pienemmällä journalistimäärällä?

”Työpaikkojen säästäminen oli tärkein tavoitteemme, kaikki muu oli sille toissijaista.”

HS:n pääluottamusmies Jussi Ahlroth

rällä?

”Uudessa toimintamallissa on lähdetty siitä, että rooleja jaetaan aikaisempaa selvemmin”, Niemi sanoo.

”Editointikulttuurin ammattimaistamisella voidaan tehdä aika paljon.”

Vaikka paperilehden levikki laskee, Niemi sanoo olevansa optimistinen *digitilauksen* suhteen.

”Digitilauksen määrä on nelinkertaistu-

nut vuodessa. Jotta voimme kompensoida menetettyjä printin tulovirtoja, meidän on mentävä digipuolella eteenpäin”, Niemi sanoo.

Nelosen uutisten vastaava päätoimittaja **Eero Hyvönen** alkoi aavistella pahinta, kun *HS:n* apinalaatikkoon heinäkuussa ilmestyi hänen päätoimittajan tittelinsä viereen täsmennys: hän oli nimenomaan *Nelosen uutisten* päätoimittaja.

Hyvönen, 54, on työskennellyt toimittajana 1980-luvulta lähtien muun muassa *Uudessa Suomessa* sekä päätoimittajana *Ylioppilaslehdessä* ja Radio Cityssä, josta hän siirtyi *Nelosen uutisten* päätoimittajaksi kesäkuussa 1997.

Nelosen uutisten alkuaikoina hänen alaisenaan työskenteli nuori toimittaja Kaius Niemi – jolta hän nyt sai potkut. Vaikka Hyvönen oli pitkään pelännyt pahinta, irtisanominen suretti ja vihastutti Hyvöstä.

Työttömät. Kuvatoimittaja Jarmo Toivaselle (vas), päätoimittaja Eero Hyvöselle ja kulttuuri-toimittaja Lea Karhulle ei ollut sijaa HS:n uudessa organisaatiossa. Toivanen ja Karhu suostuivat pidentämään työaikaansa lähes 150:n kollegansa lailla. Heistä se oli kannatettavaa, vaikeivät omat työpaikat pelastuneet.

Organisaatio uusiksi

Helsingin Sanomien yt-neuvottelut johtivat viime viikolla 37 työntekijän irtisanomiseen toimituksesta. Kaikkiaan väkimäärä pieneni 52:lla.

HS:ssa ei ole aiemmin käyty journalistien irtisanomisiin johtaneita yt-neuvotteluja.

Lehden uusi toimitusorganisaatio aloitti tällä viikolla. Toimituspäällikköjen määrä kasvoi yhdellä Ari Kinnarin nimityksen myötä. Hänen alaisuudessaan on kuva- ja design-yksikkö. Muiden toimituspäällikköjen alaisia yksiköitä ovat päivän lehti, uutisdeski ja sisältö.

”Mutta ei tästä Kaiusta voi syyttää”, Hyvönen sanoo ja hymyilee.
”Kaiushan on varmasti tehnyt kaiken, mitä lyhyessä ajassa voi.”

Hyvönen on potkujensa jälkeen saanut yhteydenottoja työkuvioista.

”Olen edelleen sielultani journalisti; sen ja juridiikan yhdistelmästä voi tulla jotain”, juristin koulutuksen saanut Hyvönen sanoo.

Kuvatoimittaja Jarmo Toivanen tuli *Helsingin Sanomiin* 1985. Hän ehti työskennellä kuvatoimituksen esimiehenä, pääluottamusmiehenä, kuusi vuotta kirjoittavana toimittajana ja jälleen kuvatoimittajana.

”Siinähan on oikeastaan yhden ihmisen työura”, Toivanen sanoo ja pitää tauon, ”mutta normaalisti tällainen työura johtaa eläkkeelle.”

Toivanen, 50, sai potkut.

Karhu ja Toivanen ovat irtisanomisesta

selvästi järkyttyneitä. Toivasen mukaan yt-neuvottelujen konemainen luonne ei salli työntekijöiden yksilöllistä kohtelua.

Hän olisi toivonut, että irtisanomisuhan alaiset olisivat voineet keskustella päätoimittajan kanssa siitä, olisiko potkuille jokin toinen ratkaisu.

Hänestä toimittajien ei olisi pitänyt hyväksyä ajatusta, että yt-neuvottelut eivät saisi näkyä lehdessä, vaan ylitöiden tekeminen olisi tullut lopettaa heti neuvottelujen aluksi. Pääluottamusmies Jussi Ahlroth on toista mieltä.

”Ylityökielto ei olisi johtanut parempaan neuvottelutulokseen, ennemminkin ehkä päinvastoin. Työpaikkojen säästämisen oli tärkein tavoitteemme, kaikki muu oli sille toissijaista.”

Toivanen ei ole vielä ehtinyt tehdä tulevaisuudensuunnitelmia. Hän toivoo kuitenkin, että *Hesarista* irtisanotut tapaisivat toisiaan ja keskustelisivat tapahtuneesta.

Yt-kutsu hämmentää. ”Moni pohtii oman työpaikkansa säilymistä ja mahdollista työnkuvan muuttumista”, A-lehtien pääluottamusmies Paavo Martikainen kertoo.

A-lehdet aloitti yt-neuvottelut

A-lehdet Oy on aloittanut yt-neuvottelut, jotka voivat johtaa jopa 20 journalistin irtisanomiseen.

”Karkeasti noin joka viides toimituksellisesta henkilöstöstä voi joutua lähtemään”, pääluottamusmies **Paavo Martikainen** sanoo.

Yt-menettelyn ulkopuolelle jäävät päätoimittajat sekä asiakaslehtiä tekevä A-lehdet Dialogi Oy ja A-kustannus Oy, joka julkaisee muun muassa *Imagea* ja *Mondoa*. Toimihenkilöitä koskevat yt:t yhtiössä käytiin viime syksynä.

Toimittajien lisäksi irtisanomisuhan alla ovat nyt AD:t, graafikot ja 14 hengen kuvatoimitus valokuvaajineen.

Yhtiön toimitusjohtajan **Juha Blomsterin** mukaan kuluttajat ja media-asiakkaat edellyttävät mediataloilta moni-

mediaratkaisuja, mikä pakottaa myös A-lehdet uudistumaan.

Yhtiö aikoo panostaa digiteknikkaan sekä tuotteiden ja toimintatapojen kehittämiseen.

Martikainen muistuttaa, että työn tarve tuskin poistuu.

”Jos lehtien määrä pysyy samana, jäljelle jäävien työt lisääntyvät tai hommia ostetaan ulkoa. Jo nyt osa työstä ostetaan freelancereilta.”

Martikaisella on vielä tuoreessa muistissa vuoden 2007 yt:t, joiden päätteeksi yhtiö irtisanoi 18 journalistia.

”Meillä on edessä kuusi henkisesti raskasta viikkoa, joiden aikana yritämme löytää keinoja irtisanomisten vähentämiseksi. Jaksaminen on nyt iso asia, sillä porukkaa on jo ennestään vähän ja meidän pitää hoitaa myös normaalit työt”, Martikainen sanoo.

Outi Airaksinen

Reinboth: KKO:n Yle-tuomio yllättävä

Korkein oikeus tuomitsi kaksi Ylen toimittajaa sakkoihin lappeenrantalaisen **Lisitsynin** yrittäjäpariskunnan kunnian loukkaamisesta. KKO päätyi ratkaisuun äänin 3–2.

Päätöksen mukaan Ylen toimittajat syyllistyivät keuhkautta 2006 törkeään kunnianloukkaukseen ja yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämiseen, kun he tv-uutisissa antoivat ymmärtää, että verotilastojen kärjessä olevat Lisitsynit olisivat syyllistyneet talousrikoksiin. Sitten min pariskuntaa vastaan esitetyt syytteet hylättiin.

”Päätös oli kummallinen erityisesti, kun sitä peilaa muutama KKO:n aiemmin antamaan *Seiska*-lehteä koskevaan päätökseen. Uutisessa ei voinut jäädä epäselväksi, että kyse oli vasta rikosepäilystä. Siihen nähden päätös oli todella ankara ja

yllättäväkin”, sanoo Oikeustoimittajat ry:n varapuheenjohtaja **Susanna Reinboth**.

Reinboth pitää ratkaisua ongelmallisena erityisesti yksityiselämän loukkaamisen osalta, sillä uutisessa ei julkaistu tietoja pariskunnan yksityiselämästä.

”KKO ei millään tavalla perustellut tuomiota tältä osin. Toivoisin että Yle vie asian Strasbourgin tutkittavaksi, sillä vaikuttaa, ettei tämä päätös ole linjassa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätösten kanssa”, Reinboth sanoo.

Oikeustieteen tohtori **Riitta Ollila** on samoilla linjoilla.

”Tässä otettiin suoranaisesti takapakkia muuhun sanavapautta koskevaan käytäntöön nähden”, Ollila sanoo.

Outi Airaksinen

LISÄÄ AIHEESTA SIVULLA 22

”

Oli virhe, että
Yle luopui
STT:n
asiakkuudesta.

Herrat Twitterissä

Rahat tekijöille

Journalistiliiton puheenjohtaja Arto Nieminen haluaa, että lehdistötuki päättyy journalisteille, ei osakkeenomistajille.

Janne Salomaa, teksti
Kai Widell, kuva

Liikenne- ja viestintäministeriön asettama lehtiasiaain neuvottelukunta julkaisi joulukuussa Lehdistön tulevaisuus -selvityksen. Olit neuvottelukunnan ainoa toimitustyöntekijöiden edustaja. Kuuluuko selvityksessä journalistien ääni?

Kuuluu. Meiltä pyydettiin paljon tekstiä selvitykseen, ja saimme sanottua kaiken, mitä halusimmekin.

Selvityksen lopussa neuvottelukunta esittää 18-kohtaisen median pelastuspaketin. Mitkä ehdotetuista toimenpiteistä ovat mielestäsi tärkeimmät?

Esitykset siitä, että sekä lehtitilauksiin että digitaalisten lehtien myyntiin tulisi soveltaa alhaisinta mahdollista arvonlisäverokantaa. Myöskään mediateollisuuden omia toimia ei saa unohtaa. Yrityksillä on tässä kuitenkin suurin vastuu.

LVM ei tilannut selvitystä, vaan neuvottelukunta teki sen oma-aloitteisesti. Kiinnostaa-ko median ahdinko vieläkään päättäjiä?

Uskon, että poliitikot ovat nyt pääministeriä myöten vilpittömän huolestuneita lehdistön tilanteesta ja haluavat tehdä jotain. Toimen kysymys on, mitä toimet sitten voivat olla tällaisessa taloudellisessa tilanteessa.

Viestintäministeri Pia Viitasen (sd.) nimitämä selvitysmies arvioi parhaillaan, miten valtio voisi tukea taloudellisesti lehdistöä. Millaista tukimallia Journalistiliitto toivoo?

Pohdimme tätä vielä. Olennaista on, että tuetaan journalistisen sisällön tekemistä eivätkä rahat valu mediayhtiöiden voitotileille tai pelkästään Itellalle. Yksi hyvä tukimuoto olisi se, että uusien digitaalisten tuotteiden julkaisuun myönnettäisiin avustusta.

Pitäisikö Ylen auttaa kaupallisen median selviämistä?

Koko lehtiasiaain neuvottelukunta, myös Journalistiliitto, kannattaa Yleisradion ja lehdistön yhteistyötä. Millaista yhteistyötä? Siitä Ylen ja lehtitalojen pitää sopia keskenään. Pitää myös muistaa, että kilpailu- ja yleisradiolainsäädäntö asettavat rajoituksia. Itse toivon, että Yle miettisi yhteistyötä erityisesti STT:n kanssa. Olin Ylessä toimittajana, kun Yle luopui STT:n asiakkuudesta, ja päätös oli mielestäni virhe.

Eliitin kanssa seurusteleminen on toimittajille ikuisen ongelma. Itsekin olen kantanut huonoa omaatuntoa siitä, miten joskus olen istahtanut lihapatojen ääreen herrojen kanssa. Pitkästä lasista on hörpätty ja naurettu ison kihon vitsille. **Janne Virkkusen** elämänkerrasta voi lukea, millaista korkeamman tason yhteydenpito ennen oli.

Tänä syksynä havahduin siihen, että seuraan poliitikkoja Facebookissa ja Twitterissä. Usein ihan vapaa-ajal-

lani. Sosiaalinen media kouruttaa.

Politiikkaa seuraavan toimittajan on oikeastaan pakko mennä someen seuraamaan juttujensa kohteita. Siellä huomaa äkkiä tykkäävänsä **Alexander Stubbin** urheilu-suorituksista ja ymmärtävänsä jopa **Paavo Arhinmäen** mediakritiikkiä.

Saunaillat ovat siis vaihtuneet jatkuvaan kylpemiseen eliitin ajatusmaailmassa.

Pekka Tiinanen

KIRJOITTAJA ON ILTALEHDEN POLITIIKAN TOIMITTAJA.

kolumni

Johanna Vehkoo

painokoneetseis@gmail.com

KIRJOITTAJA ON LONG PLAYN PÄÄTOIMITTAJA.

Mies, jolla saattaa olla suunnitelma

Heinäkuun lopulla *Washington Postin* mediatoimittaja **Paul Farhi** sai salaperäisen puhelun työpaikaltaan. Farhin piti keskeyttää rantalomansa Karibialla ja palata välittömästi toimitukseen. Syytä ei kerrottu ennen kuin Farhi oli työpisteessään. Silloin selvisi uutispommi, josta Farhi ei saisi hiiskua kollegoilleen sanaakaan ennen elokuun viidettä päivää: Amazonin perustaja **Jeff Bezos** oli ostamassa *Washington Postin* 250 miljoonalla dollarilla.

Farhi alkoi kirjoittaa monen sivun juttua kaupasta, joka lopetti Grahamin perheen neljä sukupolvea kestäneen aikakauden maailmankuulun sanomalehden omistajina. Kun uutinen kerrottiin toimitukselle, moni alkoi itkeä.

Sittemmin toimituksen ilmapääri on muuttunut toiveikkaammaksi, vaikka kenelläkään ei ole käsitystä, mihin suuntaan Bezos aikoo lehteä viedä. Edes asiaa Bezosilta itseltään mo-
neen kertaan kysynyt Paul Farhi ei tiedä.

”Hän on mestari sanomaan ei-mitään”, Farhi kertoi marraskuussa, kun vierailin *Washington Postin* toimituksessa.

Farhi ei vieläkään täysin ymmärrä, miksi Bezos osti lehden. On arveltu, että kyseessä on oman arvovallan pönkittäminen, mutta Farhi ei näe teorialle perusteita.

”Uskon, että hän haluaa olla se tyyppi, joka keksii sanomalehdelle uuden kannattavan bisnesmallin.”

Toisaalta sopii kysyä, miten paljon Bezosilla on *Washington Postille* aikaa. Miljardööri pyörittää myös firmaa, joka kehittää avaruusmatkailua. Vuosia salaisena pysynyt hanke tuli julki, kun Bezos hankki Teksasista maata raketin laukaisualustaa varten. Lisäksi hän on investoinut 42 miljoonaa dollaria Teksasissa vuoren sisälle rakennettavaan kelloon. Sen tarkoitus on kertoa kellon-aika mahdollisimman tarkasti seuraavien 10 000 vuoden ajan. Kukaan ei tunnu tietävän Bezosin motiiveja tässä-kään hankkeessa.

Ja sitten on vielä se Amazon, jonka maailmanvalloitus-hanketta Bezos johtaa diktaattorimaisin elkein.

Farhin mielestä *Washington Postin* henkilökunnalla on silti kaksi syytä olla tyytyväisiä: 1) Bezosilla saattaa olla suunnitelma. 2) Bezosilla on järjettömän paljon rahaa, joten hän voi subventoida lehden tappioita, kunnes joku keksii, miten tappioita ei enää tehdä.

A full-page photograph of a woman with short blonde hair and glasses, wearing a red and black Halti jacket and a pink scarf. She is standing in a field of tall, golden grass, looking off to the side with a slight smile. The background is a soft-focus landscape with a body of water and distant trees under a hazy sky. The lighting is warm, suggesting late afternoon or early morning.

Elämä uusiksi. ”Piina on ollut koh-
tuuttoman pitkä. Mutta elämä ei ole
täydellistä. Armollista on, että nyky-
hetkessä voi aina aloittaa alusta ja
tehdä lopusta uudenlaisen”, STT:n
dopinguutisen vuonna 1998 kirjoitta-
nut Johanna Aatsalo sanoo.

Totuuden tie

Yksi uutinen teki toimittaja Johanna Aatsalon elämästä vuosikausien painajaisen. Hän kummastelee journalistien työtapoja STT:n dopingjupakassa.

Johanna Pohjola, teksti 🧡 Karoliina Paatos, kuvat

Se alkoi lähes päivälleen 16 vuotta sitten. Toimittaja **Johanna Aatsalon** piina. Suomen Tietotoimiston 21. tammikuuta 1998 julkaisemasta radio-uutisesta paisui painajainen, joka myllersi Aatsalon elämän. Toi tap-pouhkauksia, vei urheilutoimittajan työn, kaatoi avioliiton, koetteli terveyttä ja sai monen kollegan kääntämään selkensä. Aatsalo oli käytännössä vain teh-

nyt työtään: saanut vinkin hiihtäjä **Jari Räsäsen** kasvuhormonin käytöstä, penkonut asiaa, kirjoit-tanut uutisen. Seuraukset olivat dramaattiset. Uutinen iski hiihto-Suomen pyhään ytimeen, viat-tomaksi mielletyn kansallislajin kehtoon.

Piina päättyi juridisesti vasta viime elokuussa, yli 15 vuoden oikeusväännön jälkeen. Tuolloin korkein oikeus eväsi Räsäseltä ja ex-lajipäällikkö **Pekka Vähäsöyringiltä** mahdollisuuden valit-taa hovioikeudelta saamastaan petostuomiosta.

Hovioikeus oli katsonut, etteivät miehet puhu-neet totta STT:n dopinguutista koskevas-sa oikeudenkäynnissä vuonna 1999.

Joulukuussa 2013 Johanna Aatsalo, 46, istuu nykyisen työpaikkansa Sanoma Magazinesin aulassa Hel-singin Munkkiniemessä. Hänen katseensa on tyyni ja levollinen. Siitäkin huolimatta, että hän väittää muuttuneensa kynniseksi yhteiskuntaa, oikeuslaitosta ja tie-dotusvälineitä kohtaan.

”Me suomalaiset kuvittelemme, että meillä on kaikki hirveän hyvin ja että oikeus on täysin läpinäkyvä. Ei se ole. Virheet voivat olla mini-maalaisia tai tökeröjä. Suomessa on paljon rakenteellista korruptiota”, nykyään *Rakennuslehdessä* työsken-televä Aatsalo sanoo.

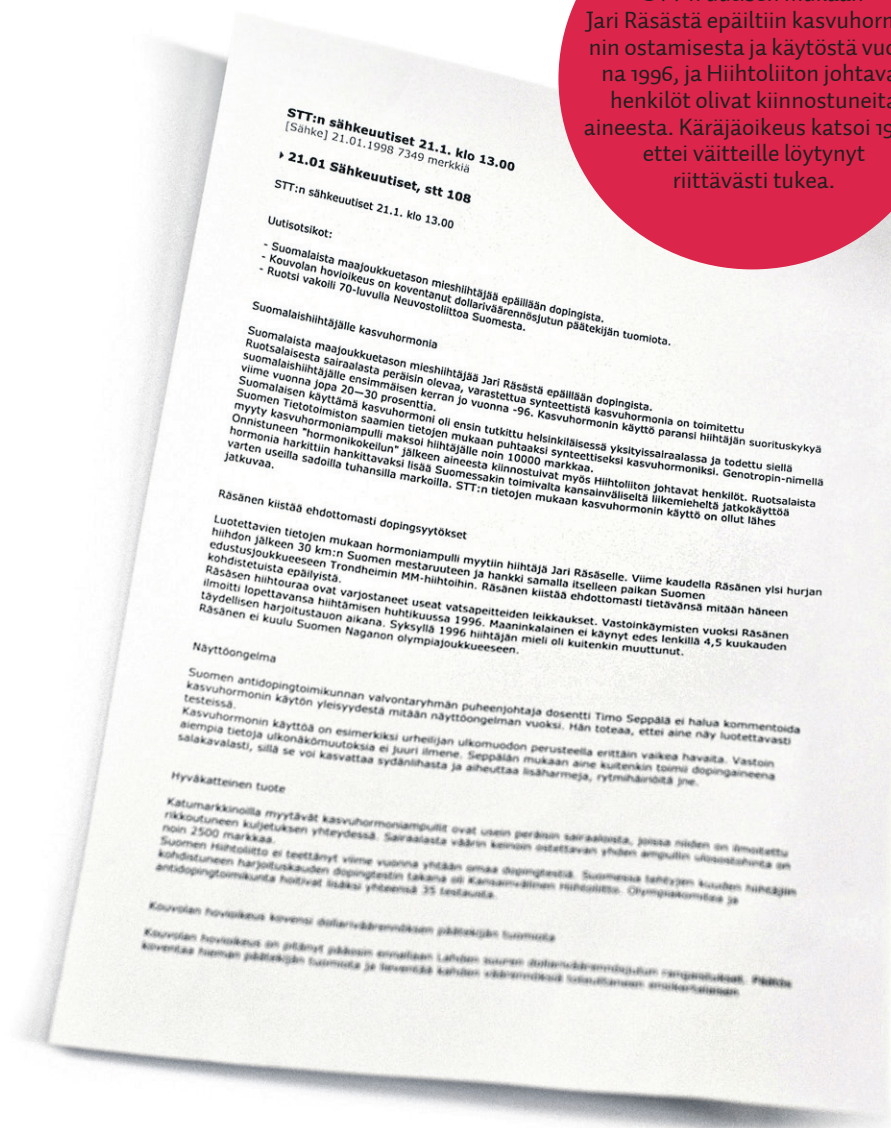
”Piina on ollut kohtuuttoman pitkä. Kun ihminen joutuu tällaisen prosessin läpi, hän ei tule samanlai-sena ulos.”

Totuus on kuin aurinko: se paistaa lopulta aina läpi, kuuluu sanonta. Vielä vuonna 1998 ei kuitenkaan ol-lut sen totuuden aika, että suomalai- sessa huippuhiihdossa käytettiin kiel-lettyjä aineita.

Suomen Hiihtoliiton johto syytti STT:tä kunnianloukkauksesta ja ryh-tyi ärhäkkään taistoon dopingväittei-tä vastaan. Nyt tarkasteltuina liiton silloisen puheenjohtajan **Esko Ahon** sanat kuulostavat jopa pelottavan en-teellisiltä:

”Emme pidä vastauksia [hiihtovai-kuttajien antamia selvityksiä] totuuk-sina, mutta lähdemme siitä, että ne pitävät niin kauan paikkansa, kunnes toisin esitetään”, Aho muotoili (*HS* 23. tammikuuta 1998). ”Täytyy lähteä

Kohu-uutinen.
STT:n uutisen mukaan Jari Räsästä epäiltiin kasvuhormo-nin ostamisesta ja käytöstä vuon-na 1996, ja Hiihtoliiton johtavat henkilöt olivat kiinnostuneita aineesta. Käräjäoikeus katsoi 1999, ettei väitteille löytynyt riittävästi tukea.

JATKUU SEURAAVALLA AUKAEMALLA

”Kukaan ei uskonut uutista todeksi. Sitä pidettiin blondin toimittajan outona tempauksena. Kukaan ei halunnut kuunnella meitä aidosti.”

siitä, että suomalainen on syytön, ellei toisin osoiteta”, hän sanoi Hiihtoliiton tiedotustilaisuudessa tammikuussa 1998.

Johanna Aatsalo tunsu nahoissaan, kuinka loukkaantuneet kansalaiset, jopa monet kollegat, kokiivat hänen syyllistyneen lähes pyhäinhäväistykseen. 31-vuotiaasta urheilutoimittajasta tuli kertaheitolla parjattu ja halveksittu hylkiö, *persona non grata*. Se tuntui ihmisläheisestä Aatsalosta raskaalta.

Tappo- ja pommiuhkausten vuoksi STT palkkasi vartijan. Aatsalo teki pari kuukautta töitä ko-

toaan, kunnes siirtyi urheilutoimituksesta kotimaantoimituksen deskiin.

”Kukaan ei uskonut uutista todeksi. Sitä pidettiin blondin toimittajan outona tempauksena. Kukaan ei halunnut kuunnella meitä aidosti”, Aatsalo muistelee.

”Moni kollegakin pillastui eikä pystynyt suhteuttamaan asioita. Joillakin oli selvästi tarve lytätä. Kommenttien perusteella heitä ketutti, että uutisen teki väärää sukupuolta oleva toimittaja. Mies-toimittajat olivat varmasti kuulleet dopingista vih-

jeitä hekin.”

Myöhemmin Aatsalo käsitti, että kansan reaktio oli inhimillinen. Yleinen mielikuva suomalaisen maastohiihdon puhtaudesta oli järkkymätön. Väitteet dopingista eivät yksinkertaisesti istuneet siihen.

Käräjäoikeudessa Aatsalo koki, että syyttäjä suhtautui jo valmiiksi häneen ja STT:n tuolloiseen päätoimittajaan **Kari Väisäseen** roistoina. Hän kuvaa ilmapiiriä ja syyttäjän eleitä vihamielisiksi. Aatsalon mielestä Suomessa tulisi pohtia, ovatko ihmiset rikostutkinnassa aidosti tasavertaisia.

Kaikkiaan oikeudenkäynti hiihtovaikuttajia vastaan tuntui absurdilta. Näin Aatsalo kuvasi sitä *Journalistille* (15/2005) runsaat kahdeksan vuotta sitten:

”Tässä minä aivan tavallinen ihminen istun Suomen entisen pääministerin vieressä, ja hän haluaa minulta viisisataatuhatta markkaa siitä, että olen loukannut hänen kunniaansa! Kun katsoin alemmaksi, näin miten Ahon housunlahkeista roikkui langanpätkiä ja miten hänellä oli kuluneet kengät. Se oli surkuhupaisaa, kuin jokin huono näytelmä.”

Lähesuoja esti STT:tä todistamasta uutistaan tavalla, joka olisi riittänyt käräjäoikeudelle. Tuomioistuimien päättyi, että Aatsalo ja päätoimittaja Väisänen olivat syyllistyneet herjaukseen. Rangaistuksena oli ehdollista vankeutta, jonka hovioikeus lievensi myöhemmin sakoiksi.

Aatsalo luki käräjäoikeuden ratkaisun kotonaan teksti-tv:stä. Se tuntui musertavalta.

Hän kokee selvinneensä vuosien hullunmyllystä ennen kaikkea puhtaalla omallatunnollaan. Sekä psykologin, päiväkirjan, perheen ja ystävien avulla, jotka uskoivat häneen. Esikoinen syntyi joulukuussa 1998, toinen lapsi vuonna 2003.

”Minulla oli selkeä olo itseni kanssa. Tiesin alusta saakka, että minun ei tarvitse valehdella missään vaiheessa. Uskoin, että totuus tulee esille ennemmin tai myöhemmin.”

Aina välillä Aatsalo pakeni Espanjan Andalu-

16 vuoden dopingsoitku

1998

STT julkaisee **Johanna Aatsalo-Sallisen** toimittaman uutisen, jonka mukaan hiihtäjä **Jari Räsäs**tä epäillään kasvuhormonin käytöstä. Nimettömiin lähteisiin perustuvan uutisen mukaan myös Hiihtoliiton johto on ollut kiinnostunut aineesta. Hiihtovaikuttajat kiistävät väitteet ja nostavat STT:tä vastaan oikeusjutun.

1999

Käräjäoikeus tuomitsee Aatsalo-Sallisen julkisesta herjauksesta 30 päivän ehdolliseen vankeuteen ja 2 760 markan sakoihin. STT:n päätoimittaja **Kari Väisänen** saa 45 päivää ehdollista vankeutta ja 25 650 markan sakot. Aatsalo-Sallinen, Väisänen ja STT tuomitaan yli 1,5 miljoonan markan vahingonkorvauksiin Räsäselä ja 18 Hiihtoliiton johtohenkilölle.

2000

Hovioikeus lieventää ehdolliset vankeusrangaistukset sakoiksi sekä hylkää syytteet ja korvausvaatimukset 14 johtohenkilön osalta. Korvaukset putoavat yhteensä 210 000 markkaan.

2001

Lahden surullisen kuuluisat MM-hiihdot. **Janne Immonen, Jari Isometsä, Milla Jauho, Harri Kirvesniemi, Virpi Kuitunen** (nyk. **Sarasvuo**) ja **Mika Myllylä** käryvät hemohesplasmalaajentajan käytöstä. Al-Tikkurilan Shelliltä löytyy Hiihtoliiton laukku, jossa on lääkkeitä kiellettyjen aineiden listalta.

2004

Entinen päävalmentaja **Kari-Pekka Kyrö** tuomitaan käräjäoikeudessa sakkoihin epo- ja kasvuhormonin salakuljetuksesta sekä petoksen yrityksestä STT-oikeudenkäynnissä.

2008

Nelonen uutisoi suomalaishiihtäjien järjestelmällisestä dopingin käytöstä 1990-luvulla nimettömiin lähteisiin perustuen. Valtakunnansyyttäjänvirasto kiinnostuu hiihtovaikuttajien dopingkytköksistä. Kari-Pekka Kyrö kertoo tiedotusvälineille huippuhiihdon dopingkulttuurista.

ciaan: vaelsi vuorilla, hengitti rauhaa ja nautti anonyymiydestään. Hän päätti, ettei anna hiihtoväen pilata elämäänsä.

Aatsalo kertoi *Journalistille* (15/2005) tavanneensa juttunsa lähteet pahimman piinan pyörteissä: ”Koska tunsin nämä jo vuosien ajalta, he luottivat minuun ja pysyivät rauhallisina. Mutta heilläkin kävi pahimman uhkailuvaiheen aikana mielessä, että jospa minä murrun. Rauhoittelin heitä sanoen, että pidän lähdesuojasta kiinni.”

”Toki tilanne olisi muuttunut kokonaan, jos jutun lähtee olisi marssitettu oikeuteen. Mutta seuraukset olisivat olleet heille sietämättömät. Oli selvää, että kannan jüstunani vastuun suoraselkäisesti”, Aatsalo sanoo nyt.

STT:n entinen päätoimittaja Kari Väisänen pitää Aatsalon kärsimyksiä kohtuuttomina. Hänen mielestään journalisteilla olisi syytä itsetutkisteluun STT-jupakassa: journalismin arvoihin ei sovi, että kollega hylätään epäinhimillisesti, hän sanoo.

Osa STT:ssä 1990-luvun lopulla työskennelleistä toimittajista puolestaan kokee, että Aatsalo ja Väisänen eristäytyivät alusta lähtien muun toimituksen ulkopuolelle ja puivat jupakkaa lähinnä juristien kanssa.

”Kaikki muut olivat jokseenkin tietämättömiä tapahtumista. Minulle jäi vaikutelma, että Johanna ei kaivannut kenenkään tukea. En huomannut, että häntä olisi syrjitty tai kohdeltu huonosti”, sanoo STT:n pääluottamusmiehenä vuonna 1998 toiminut **Hannu Kuparinen**.

Skuupin poikkeuksellinen toimitustapa syvensi kuilua Aatsalon ja muun toimituksen välillä, arvioi STT:n silloinen ammattiosaston jäsen **Olli Kempainen**. Dopinguutisesta tiesi etukäteen vain muutama henkilö, eikä se kulkenut tavanomaisen deskikäsittelyn kautta.

STT:n ammattiosasto ilmoittikin kohun synnyttäneen paheksuvansa uutisoinnin tapaa. Siinä ei noudatettu STT:n periaatteita ja työtapoja, osasto perusteli.

”Ammattiosasto pitää valitettavina eri tiedotusvälineissä julkaistuja arvioita ja kirjoituksia, joissa yhden tapauksen vuoksi asetetaan kyseenalaiseksi koko STT:n linja ja asema luotettavana tiedotusvälineenä”, luki julkisuuteen toimitetussa kannanotossa.

”STT:hen kohdistui jyrkkää painetta kollegoilta ja ulkopuolisilta. Ihmiset olivat varpailaan ja kyräilivät toisiaan. Jos Aatsalo kokee jääneensä yksin, se varmaan pitää paikkansa”, Kemppainen sanoo.

Kari Väisänen itse erosi STT:stä käräjäoikeuden tuomion jälkeen ja työskenteli pari vuotta toimitusjohtajana journalismin ulkopuolella. Hänkin tunsi itsensä *persona non grataksi*, jonka ympäriltä valtaosa kollegoista kaikkosi. Joidenkin päätoimittajien käytös pöyristytti: ikään kuin Väisänen olisi loukannut heidän henkilökohtaista kunniaansa, vaikka kyse oli yksittäisestä urheilu-uutisesta.

”Tein velvollisuuteni päätoimittajana, mutta asialla nähtiin heti poliittisia tarkoituksperiä. Yhteiskunta oli tuolloin ummehtunut, hierarkkinen ja auktoriteettiuskoinen. Jutun käsittely käräjäoikeudessa ei noudattanut objektiivisuuden periaatetta”, nykyään Taloudellisen tiedotustoimisto TAT:n toimitusjohtajana työskentelevä Väisänen sanoo.

”Ymmärrän kansan käytöksen, jopa tappouhkaukset. Maastohiihto oli suomalaisille pyhä. Päätäjien käytöstä on vaikeampi ymmärtää.”

STT:n dopinguutista on moitittu keskeneräisyydestä, epätarkoista lähdemerkinnöistä ja vihailevista passiivimuodoista, joiden nähtiin jättävän sijaa tulkinnoille. Hiihtoliiton toimitusjohtaja **Esa Klinga** kritisoi uutista ”salapoliisiromaanin tekstiksi”, jossa kasvuhormonista kiinnostuneita liiton ”johtavia henkilöitä” ei ollut yksilöity.

Kari Väisänen totesi *A-studiolle* vuonna 2012, että jälkeenpäin ajateltuna lähteitä olisi voinut hyödyntää juttussa monipuolisemmin. Ex-päätöittäjän mukaan oli yksin hänen virheensä, ettei juttua tarkistuttu juristilla ennen julkaisemista.

"Juristien käyttö oli silloin harvinaisempaa. Jäl-

kikäteen on helppo viisastella, että olisi voinut tehdä sitä ja tätä. Mikään ei silti olisi poistanut tosiasiaa, että suomalaisessa maastohiihdossa oli dopingongelma”, Väisänen sanoo *Journalistille*.

”Jutun jälkeen media on tarkentanut esimerkiksi lähdekäytäntöjä. Kaikesta opitaan. Mutta se ei poista yksittäisen toimittajan kohtuutonta tuskaa.”

Kari Väisänen kertoo, että oli saanut tietää hiihtäjien dopinginkäytöstä myös omista lähteistään. Muotoilu ”Hiihtoliiton johtavista henkilöistä” oli päätoimittajan päätös. Oikeus piti juuri tätä epätaimallista ilmaisuja raskastuttavana. Väisänen arvioi, että ilman sitä mahdollinen oikeuskäsittely ja tuomio olisivat olleet neutraalimpia.

Uutisen julkaisemiselle oli Väisäsen mielestä kuitenkin riittävät journalistiset perusteet. Myös Johanna Aatsalo seisoo yhä juttunsa takana. Hän ei halua puida sen valintoja millään tavalla.

”Kieliasua olisi varmasti voinut viilata. Tänä päivänä kirjoittaisin ehkä eri tavalla, mutten muuttaisi sisällöstä mitään. En lähde harmittelemaan tai jossittelemaan, se on turhaa”, hän sanoo.

”Piinallisia ajatuksia saattaa yhä nousta pintaan, jos joku urheilutoimittaja kommentoi uutistani, josta hän muka tietää enemmän kuin minä. Silloin tulee ajatus, että miten tuo jaksaa. Mutta minulla ei ole varaa jäädä siihen jumiin.”

Miltei traagisinta koko vyyhdissä oli Aatsalon mukaan huomata, kuinka jotkut journalistit työskentelivät. Osa kirjoitti hänen mukaansa dopinguutisen taustoista ilman, että kysyi sen kirjoittajalta sanaakaan.

”Se oli todella outoa. Jos he syyttävät minua hirveästä kämmijutusta, silloinhan he itse tekevät samaa. Oli shokeeraavaa tajuta, että osa journalisteista ei ole edes lukenut *Journalistin ohjeita*.”

Aatsalo toivoo, että toimittajat pystyisivät kohujenkin keskellä viljelemään tasapuolisuutta ja erottaisivat tunteensa työstään. Vastuu journalismin yleisölle on valtava, ja myös kohujen kohteiden ihmisarvoa on kunnioitettava, hän muistuttaa.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

2009

Keskusrikospoliisi käynnistää STT-lisätutkinnan selvittääkseen, valehtelivatko Hiihtoliiton johtohenkilöt ja hiihtäjät STT-oikeudenkäynnissä vuonna 1999.

2010

Jari Räsänen, ex-päävalmentaja **Pekka Vähäsöyrinki**, ex-lajipäällikkö **Antti Lepävuori** ja ex-toimitusjohtaja **Jari Piirainen** saavat syytteet törkeästä petoksesta.

2011

STT-lisäoikeuden-
käynti alkaa. To-
distajaksi kutsut-
tu Mika Myllylä
myöntää käyttä-
neensä epo-hor-
monia. Hän kuolee
myöhemmin sa-
mana vuonna ta-
paturmaisesti.

Käräjäoikeus tuomitsee Räsänen ja Vähäsöyringin törkeästä petoksesta ehdolliseen vankeuteen. Piiraisen ja Leppävuoren syytteet hylätään. Räsänen ja Vähäsöyrinki valittavat hovioikeuteen.

2012

Hovioikeus pitää Räsäsen ja Vähäsöyringin tuomiot ennallaan. Keskusrikospoliisi aloittaa uuden tutkinnan, jossa Janne Immosta, Jari Isometsää ja Harri Kirvesniemeä epäillään perättömistä lausumista vuonna 2011.

2013

Kesäkuu. Immonen myöntää oikeudessa käyttäneensä epo- ja kasvuhormonia. Iso-metsä ja Kirvesnie-mi kiistävät käyt-täneensä.

Elokuu. Korkein oikeus ei myönnä Räsäselle ja Vähäsöyringille valituslupaa. Vuoden 2012 hovioikeuden pestotuomio jää lainvoimaiseksi.

Lokakuu. Käräjä-oikeus tuomitsee Immosen, Isomet-sän ja Kirvesnie-men perättömistä lausumista ehdol-liseen vankeuteen. Kukaan ei valita tuomiosta, joten se jää voimaan.

LÄHTEET: YLE, HS, MTV3,
ARTO HALONEN: SINI-
VALKOINEN VALHE

Urheilujournalismi on Aatsalon helpotukseksi syventynyt ja avartunut 1990-luvun lopulta. Tuon ajan raportointi hehkutti tuloksia ja piilotteli urheilukulttuurin ongelmia. Aatsalo muistaa esimerkiksi, kuinka mäkihyppääjät lakkasivat antamasta lausuntoja STT:n toimittajalle, joka oli kirjoittanut heidän alkoholinkäytöstään Falunin MM-kilpailuissa 1993.

”Urheilujournalismi oli pitkään lapsenkengissä. Hyeenamaisuus, yksisilmäisyys ja maton alle lakaisu olivat sen ongelmia. Urheilutoimittajat olivat tulosniiloja, jotka suhtautuivat lajeihinsa intohimoisesti.”

Tuulen suunta kääntyi 2000-luvun alussa.

”Jos ajatellaan tätä koko jupakkaa laajemmin, niin uskotteko, että tällä on vaikutuksia kenties jopa – Lahdessa 2001 järjestettäviin MM-hiihtoihin?” kysyi *Urheiluruudun* toimittaja **Jouko Marttila** STT:n Kari Väisäseltä televisiohaastattelussa tammikuussa 1998.

Ironisesti vaikutus kulki lähinnä toisinpäin: Lahden MM-kilpailuilla oli vaikutusta STT:n jupakkaan. Vuosikymmen STT-oikeudenkäynnin jälkeen asetelma oli heittänyt kuperkeikkaa niin, että syytettyinä olivatkin hiihtäjät ja hiihtovaikuttajat – aiemmasta valehtelusta oikeudessa.

”Tästä, jos urheilutermejä voi käyttää, tulee pitkä maratonjuoksu”, oli Väisänen aprikoinut enteellisesti *Urheiluruudulle* 1998.

Kun tuloksia suomalaishiihtäjien dopingkäryistä alkoi tihkua helmikuussa 2001, Aatsalon ensimmäinen ajatus oli: näinkö pian totuus paljastuikin?

Hän kuuli hiihtäjä **Jari Isometsän** kärstä autoradiosta. Hiihtokilpailuja hän ei ollut pystynyt seuraamaan uutiskohun jälkeen, saati itse hiihtämään. Pian kollegat alkoivat soitella ja kysellä, helpottaako.

”Yllätyin, että nytkö ongelma jo lähti purkautumaan. Toinen reaktio oli, että ollaanpa Hiihtoliitossa idiootteja. Pesää ei ollut puhdistettu ollenkaan.”

Keväällä 2001 Suomi rypi kansallisessa dopinghäpeässä. Tappouhkauksia saivat nyt vuorostaan hiihtovaikuttajat.

Urheilutoimittaja Aatsalo oli alkujaan toivonut, että hänen skuuppinsa innostaisi Hiihtoliittoa puhdistamaan kilpailukulttuuriaan. Nopeasti hän tajusi, että liitto valitsi strategiakseen kieltämisen.

Oikeastaan Aatsalo ymmärtää sen. Liikuntatieteiden maisteri ja entinen koripalloilija päätyi toimittajaksi urheilun maailmasta, jota hän pitää luonteeltaan omavoimaisena. Jotta voittaminen olisi mahdollista, urheilijoiden ja valmentajien on uskottava voimaansa, Aatsalo perustelee. Uskossa on tosin riskinsä.

”Omavoimaisuus sokeuttaa helposti, rajat hämärtyvät. Syntyy käsitys, että pystyy mihin vaan. Yhteys maahan katoaa. Erityisesti Esko Aho oli omavoimaisuuden huipentuma”, Aatsalo sanoo.

”Hiihtäjät sanelivat oikeusprosessilla oman kohdalonsa. Jos he olisivat alun perin puhuneet totta käräjillä, koko rumbaa ei olisi tarvittu. Kaikki olisivat päässeet elämässään eteenpäin.”

Hiihtoliitosta vuonna 2000 jättäytynyt Esko Aho ei vastannut *Journalistin* haastattelupyynn- töön.

Johanna Aatsalo tunsi, kuinka jokainen hiihtäjien tai hiihtopomojen saama petostuomio poisti hylkiökansalaisen taakkaa hänen harteiltaan, ujutti palapelin paloja paikoilleen. Häneltä on usein kysytty, nauttiiko hän tuomioista.

”Kysymykseen liittyy ajatus, että kosto on suloinen. En halua kostoja, haluan vain oikeutta itselleni. Tuomiot ovat palauttaneet uskoani oikeusjärjestelmään.”

Aivan viimeistä pistettä tarinalla ei vielä ole. Aatsalon ja Väisäsen hovioikeudelta saama herjaustuomio on yhä lainvoimainen. Korkein oikeus ei aikoinaan myöntänyt siihen valituslupaa.

Pettymys instituutioihin. Aatsalo sanoo muuttuneensa kyyniseksi oikeuslaitosta kohtaan. ”Voi riippua yksittäisestä virkamiehestä, millaisen kohtelun kansalainen saa oikeusjärjestelmässä. Silti Suomessa helposti ajatellaan, että olemme lintukoto, jossa mitään ei tarvitse parantaa.”

STT-Lehtikuva on kertonut hakevansa Jari Räsäseltä ja Pekka Vähäsöyringiltä runsaan 50 000 euron korvauksia oikeudenkäyntikuluista, mutta Aatsalo ja Väisänen eivät suunnittele jatko-toimia. Pitkä oikeusprosessi tuntuu liian raskaalta. Molempien mielestä olisi syyttäjän tehtävä hakea valheisiin perustuneen tuomion purkamista.

Kun Johanna Aatsalon piina 16 vuotta sitten alkoi, hänen sukunimensä oli Aatsalo-Sallinen. Aatsalo on kertonut oikeudessa, että avioliitto kariutui jupakasta johtuvaan stressiin. Siitä hän ei kuitenkaan halua puhua enempää. Siksi hän ei ole antanut haastatteluja esimerkiksi naistenlehdille, jotka haluaisivat kertoa hänen selviytymisestään.

Aatsalo kokee joutuneensa julkisuuteen tahtomattaan, työnsä vuoksi.

”Olen tehnyt päätöksen, etten lähde setvimään yksityisasioitani lehdissä. Juttujen tarkoitus on vain tyydyttää uteliaisuutta ja tirkistelynhalua. Olen jo paljastanut elämästäni ihan riittävästi.”

Nykyään Aatsalo elää uudessa avioliitossa. Mutta eräs asia ei ole palannut: sydämen työ.

Urheilutoimittajuus oli hänelle sellainen. Ennen STT:tä Aatsalo oli työskennellyt esimerkiksi koripallovalmentajana, Nuoren Suomen ohjaajakouluttajana ja naisten superpesiksen markkinointivas- taavana.

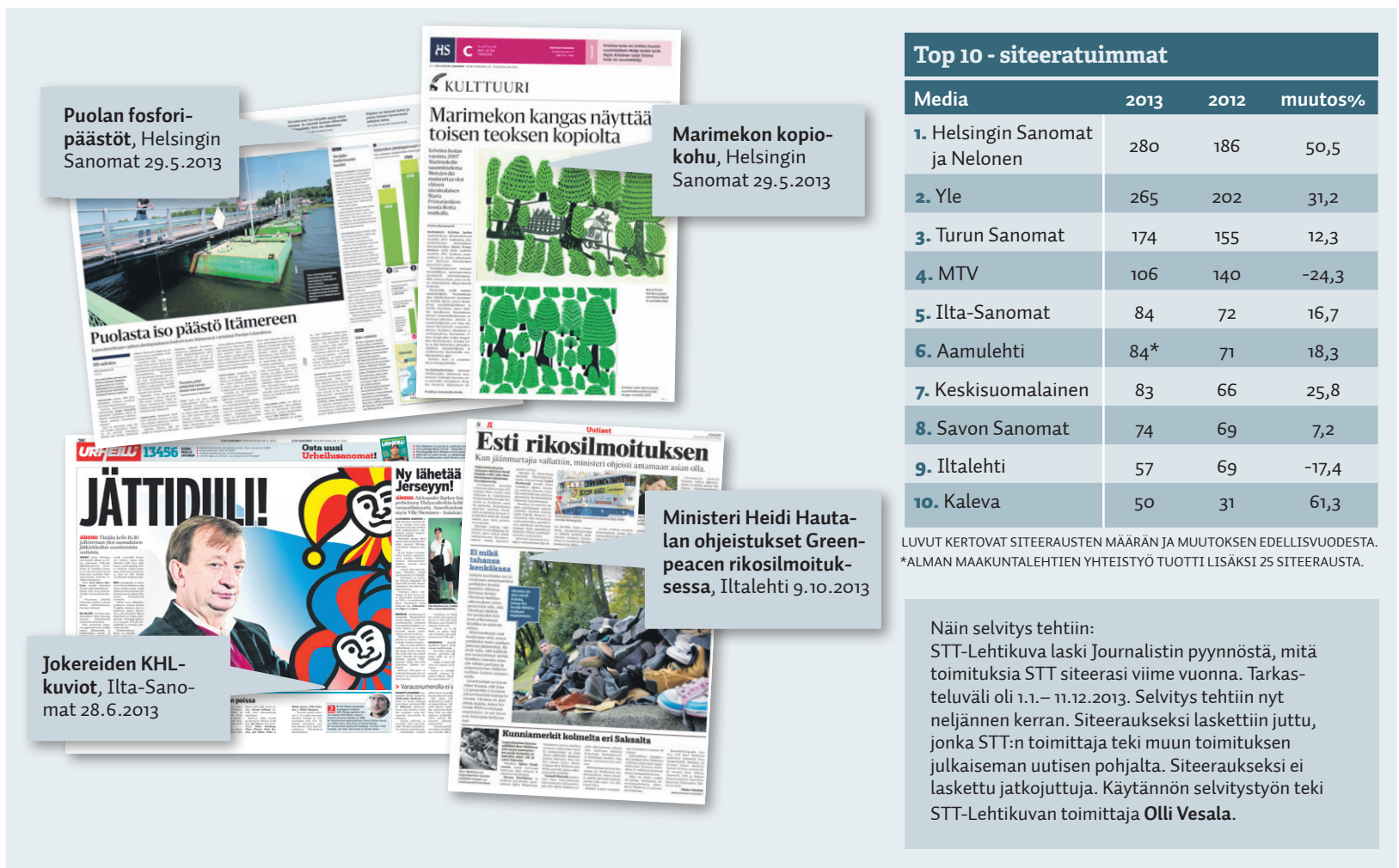
STT:stä toimittaja siirtyi äitiyslomansa jälkeen viestintätoimisto Netprofileen, sitten freelancetoi- mittajaksi ja vuonna 2011 Sanoma Tekniikkajulkai- sujen *3T*-lehteen. Välissä veikkolalainen toi liikun- talaji zumban Suomeen: kävi ohjaajakoulutuksen Floridassa ja veti tunteja.

Teknologia-, talous- ja työelämälehti *3T* lopetetiin vuodenvaihteessa, jolloin Aatsalon pestin oli määrä päättyä. Joulukuussa pamahti yllätysuuti- nen: työnantaja oli perunut irtisanomisen ja siirtä- nyt hänet *Rakennuslehteen*. Se tuntui helpottaval- ta, vaikkakin vaati mielen järjestämistä uudelleen.

Urheilua Johanna Aatsalo seuraa tiiviisti. Hän rakastaa urheilujournalismia, jossa käsitellään ihmisiä ja ilmiöitä. Silloin tällöin hän yllättää itsen- sä miettimästä, miten ihanaa sellaista olisi tehdä. Ehkä hän vielä joskus tekeekin.

”Koskaan ei pidä sanoa, että ei koskaan.” ■

Hesari kipusi ykköseksi siteerauksissa

Manu Marttinen, teksti

Kärkipaikka vaihtui STT-Lehtikuvan siteeraamien toimitusten kärjessä vuonna 2013. Yle putosi ykköspaikalta kakkoseksi, ja paikalle kiilasi *Helsingin Sanomat*. Seuraavaksi eniten STT-Lehtikuva siteerasi *Turun Sanomia*, MTV:tä, *Ilta-Sanomia*, *Aamulehteä*, *Keskisuomalaista*, *Savon Sanomia*, *Iltalehteä* ja *Kalevaa*. *Helsingin Sanomien* näkyvimpiä uutisia olivat Marimekon kopiointitapaus, Puolan jätekipsivuoren fosforivuoto, huumepoliisin ja Kevan johdon epäselvyydet sekä monet veronkiertoon liittyvät uutiset. Useita siteerauksia tuli myös politiikan uutisista sekä isoista selvityksistä. Puolan fosforivuodosta uutisoinut toimittaja **Heli Saavalainen** on tyytyväinen juttunsa herättämään laajaan huomioon. ”Totta kai se tuntuu hienolta. Sen [jutun] eteen tehtiin paljon työtä. En minä sinne sattumalta mennyt vesipullojen kanssa”, Saavalainen sanoo. Jutulla oli konkreettisia seurauksia: Puola on luvannut laittaa asian kuntoon. ”Se on tärkeämpää kuin se, miten monta kertaa juttua klikataan tai siteerataan muissa viestimissä.” Saavalainen toivoo, että *HS:n* väenvähenhennykset eivät vie mahdollisuuksia perusteellisten selvitysten tekemiseltä. ”Tähän asti olen saanut työvuorojen puitteissa ihan hyvin aikaa omille aiheille. Toivottavasti mahdollisuus säilyy jatkossakin, sillä emme me millään muulla voi kilpailla kuin laadulla.” Saavalaisen toive näyttää toteutuvan. Hänelle on luvattu, että hän voi jäädä pois deskivuoroista ja keskittyä enemmän asioiden penkkimiseen.

Lähes koko kärkikymmenikön siteerausmäärät nousivat viime vuodesta. Vain MTV ja *Iltalehti*

keräsivät edellisvuotta vähemmän siteerauksia.

Iltalehti putosi viime vuoden seitsemänneltä sijalta yhdeksänneksi, ja sen siteerausmäärä putosi noin 15 prosenttia. *Iltalehti* skuuppasi muun muassa **Heidi Hautalan** epäselvistä ohjeistuksista Greenpeacen rikosilmoitusasiassa.

MTV piti viimevuotisen sijoituksensa, mutta sen siteerausmäärä putosi neljänneksen. MTV:n suurimpia uutisvoittoja olivat ulkoministeriön vakoilukuviot ja **Vladimir Putinin** nimen päätyminen Suomen poliisin rikosrekisteriin.

Päätoimittaja **Merja Ylä-Anttila** arvelee, että Maikkarin siteerausmäärän pudotusta selittää se, ettei vuonna 2013 ollut vaaleja.

”Vuoden 2012 presidentinvaalit tuottivat haastatteluista, tenteistä ja kannatusmittauskyselyistä uutisia aika tavalla”, Ylä-Anttila sanoo.

Kakkoseksi pudonneelta Yleltä STT siteerasi erityisesti *Ykkösaamun* haastatteluja, puoluegallupeja sekä politiikan ja talouden uutisia. Myös maakuntien yt-neuvottelut ja ulosmarssit nousivat esiin. Yle on ollut siteerausten ykkönen aiempina vuosina, kun asiaa on selvitetty.

Kolmanneksi sijoittuneen *Turun Sanomien* merkittävimpiä siteerauksia olivat muun muassa telakayhtiö STX:ään ja Formula 1:een liittyvät uutiset. *Keskisuomalainen* uutisoi ensimmäisenä muun muassa kirjastopuukotuksista. *Kaleva* puolestaan laski, miten moni ulkomainen yritysjohtaja nauttii ”Elop-verotuksesta”.

Viidenneksi sijoittunut *Ilta-Sanomat* kunnostautui viime vuonna erityisesti jääkiekkouutisoinnissa. *IS:n* urheilutoimitus kertoi ensimmäisenä useista jääkiekkopelaajien ja valmentajien seuranvaihdosta. Isoin täysosuma oli jääkiekkopelaaja Jokereiden KHL-kuvioiden uutisointi ennen muita.

Ilta-Sanomien urheilutoimituksen esimies **Vesa**

Rantanen iloitsee toimituksensa menestyksestä.

”Luonnollisesti olemme ylpeitä tästä saavutuksesta. Tämä on tärkeä mittari onnistumisesta työssämme”, Rantanen sanoo.

Rantasen mukaan uutisvoitot perustuvat jatkuvan läsnäolon uutislähteiden lähellä, ”urheilun ytimessä”. Uutisvoittoihin vaikuttivat myös yhteistyö Jääkiekon SM-liigan kanssa.

IS:n urheilutoimitus irrottaa viikkotasolla kolmesta viiteen toimittajaa tekemään vain jääkiekkoa.

”Täytyyhän sen näkyä. Tämä on meille ihan puhdas materiaali verrattuna muihin toimituksiin”, Rantanen sanoo.

Uutiskoneen virkeyttä paransi myös se, että viime vuonna *Ilta-Sanomat* sai yhdistetyksi kolme erillistä urheilutoimitustaan.

”Yhdistyminen on tuonut meille lisää energiaa ja hereillaloa. Se näkyy nyt lopputuloksessa. Ennen kaivoimme tahoillamme omia salaojia, nyt kaimme yhdessä yhtä leveämpää ojaa”, Rantanen maalailee.

Yhteenlaskettu siteerausmäärä nousi edellisvuodesta selvästi. Uutispäätoimittaja **Minna Holopaisen** mukaan nousu johtuu siitä, että STT-Lehtikuva siteerasi muita viestimiä aiempaa aktiivisemmin asiakkaidensa pyynnöstä.

Tarkkoja siteerausmääriä ei voi kuitenkaan laskea, koska lähes samanaikaisesti julkaistut uutiset on laskettu siteerauksiksi useammalle välineelle. Myös lehtien yhteistoimituskuvioit hankaloittavat tarkan luvun laskemista.

Kärkikymmenikön ulkopuolella huomattavia nousuja tekivät *Karjalainen* ja *Kauppalehti*, jotka ylsivät yli sadan prosentin siteerausmäärien kasvuun.

Perää siteerauslistalla pitävät *Uusi Suomi*, *Kansan Uutiset*, *Kouvolan Sanomat*, *Kainuun Sanomat* ja *Pohjolan Sanomat*, joita STT siteerasi viime vuonna vain kerran. ■

Viljami Puustinen ja Kristiina Sarasti

Rumban ex-päätoimittaja.

Antti Viljami Puustinen, 44, on rockmusiikkiin erikoistunut vapaa toimittaja ja tietokirjailija. Hän työskenteli Rumban päätoimittajana vuosina 2007–2011. Koulutukseltaan Puustinen on filosofian maisteri, pääaineenaan teatteritiede.

Palkittu kustannustoimittaja. Kristiina ”Krista” Sarasti, 40, on musiikki- ja populaarikulttuurikirjoihin erikoistunut kustannustoimittaja, joka on työskennellyt Like Kustannuksessa vuodesta 2000 lähtien. Hän sai vuonna 2009 Suomen Kirjasäätiön Alvar Renqvist -palkinnon, joka jaetaan vuosittain tunnustuksena ansioituneelle kustannustoimittajalle. Sarasti on valmistunut maisteriksi kirjallisuustieteestä.

Traaginen tarina. Puustisen kirjoittama ja Sarastin toimittama Kingston Wall – Petri Wallin saaga ilmestyy helmikuun lopussa. Se kertoo helsinkiläisyhtye Kingston Wallin ja sen laulaja-kitaristin Petri Wallin tarinan. Walli yhtyeineen teki 1990-luvun alussa kolme levyä, joita pidetään suomalaisen progressiivinen rockin merkkiteoksina. Kingston Wallin tarina päättyi traagisesti, kun masennuksesta kärsinyt Walli hyppäsi 26-vuotiaana Töölön kirkon tornista kesäkuussa 1995.

Rock-hengenheimolaiset

Tietokirjailija Viljami Puustinen haluaa, että hänen kustannustoimittajansa ymmärtää huonoja kirjoituspäiviä, rock-kulttuuria ja ihmismielen tuntemattomia alueita. Onneksi hänen työparinsa on Like Kustannuksen Kristiina Sarasti.

Janne Salomaa, teksti 🎧 Vesa Laitinen, kuva

Kristiina Sarasti muistaa hyvin, milloin hän tapasi ensimmäisen kerran **Viljami Puustisen**.

”Se oli vuoden 1998 Provinssirock ja Black Sabbathin keikka.”

Sarasti muistaa kuitenkin väärin. Puustinen korjaa yhteisten tuttujen esitelleen heidät toisilleen HIMin keikalla Koneen puistossa Munkkiniemessä. Mutta oliko se vuonna 1998 vai 1997?

Joka tapauksessa kaksikko on tuntenut toisensa pitkään: he ovat pyörineet samoilla keikoilla ja rockklubeilla, keskustelleet kirjallisuudesta yliopiston ruokalassa ja tehneet yhdessä kolme kirjaa.

Niistä ensimmäinen *This Is USA – Hellsinki rock&roll underground* 89–99 syntyi vuosituhannen vaihteessa. Viljami työsti kirjaa freetoimittajan töiden ohessa ja aikoi pyytää kirjallisuustiedettä opiskelevaa Sarastia lukemaan käsikirjoituksensa kaveripalveluksena. Sarasti sai kuitenkin työharjoittelupaikan Like Kustannukselta ja pääsi kommentoimaan luonnosta työajalla.

Kun Puustinen teki muutaman vuoden päästä kirjan 22-Pistepirkko-yhtyeestä, oli selvää, että hän halusi Sarastin kustannustoimittajaksi. Yhdessä Sarastin kanssa on syntynyt myös Puustisen kolmas kirja:

helmikuun lopulla julkaistava Kingston Wall -yhtyeen keulakuvan **Petri Wallin** tarina.

”Ensimmäinen versio kirjasta oli lähinnä ranskalaisia viivoja. Oli tärkeää, että saatoin antaa sen luettavaksi ihmiselle, johon luotan täysin ja jonka kanssa puhun samaa kieltä”, Puustinen sanoo.

”Rumban päätoimittajana koin välillä olevani teräsmies, mutta kirjaa tehdessä huomasin olevani vain ihminen.”

Viljami Puustinen

Kolmen viime vuoden aikana Puustinen on työstänyt kirjasta kuusi versiota Sarastin kommentoitavaksi. Kirjoitusprosessin alkuvaiheessa kesäkuussa 2011 hän irtisanoutui *Rumba*-lehden päätoimittajan paikalta. Yksi syy eroon oli Puustisen halu keskittyä kokopäiväisesti Kingston

Wall -kirjaan.

Puustinen oli kypsynyt mielessään kirjaa nuoruutensa suosikkiyhtyeestä yli kymmenen vuotta, sillä Petri Wallin itsemurha kummitteli hänen mielessään.

Puustinen lähti rakentamaan tarinaa lähes tyhjästä, koska tiedot Wallista olivat puutteellisia ja ristiriitaisia. Toimittaja haastatteli kirjaansa yli seitsemäkymmentä muusikon tuntenutta ihmistä. Lopulta Puustisella oli tarinaa vaikka kuinka, mutta sen puristaminen sujuvaksi kirjatekstiksi tökki.

”*Rumban* päätoimittajana koin välillä olevani teräsmies, mutta kirjaa tehdessä huomasin taas olevani vain ihminen. Onneksi Krista ymmärtää, että joka päivä ei synny julkaisukelpoista tekstiä.”

Ystävyyden lisäksi Sarastin ja Wallin yhteistyötä helpottaa se, että kaksikko on perehtynyt samoihin asioihin. Musiikin lisäksi Petri Wallin tarina käsittelee psykedeliala, vanhoja pakanamytologioita, muuntuneita tajunnantiloja, samanismia ja psykotrooppisia huumeita. Tällainen tajunnan rajamaailma kiehtoo sekä Puustista että Sarastia.

”Mutta tutkimme sitä mielen omin voimin, kirjallisuuden, musiikin ja minä myös meditaation kautta. Emme me mitään lapuja vedä”, Sarasti täsmentää. ■

Kirjailija on tekijä. Kustannustoimittaja Kristiina Sarasti käyttää ahkerasti punakynää synnätessään tietokirjojen käsikirjoituksia. Hän jättää kuitenkin viimeisen sanan muokkauksista kirjoittajalle. ”Kustannustoimittaja ei voi riistää kirjan tekijyyttä.” Parhailaan Sarasti lukee viimeistä versiota Viljami Puustisen helmikuussa ilmestyvästä Kingston Wall -kirjasta. Sarasti ja Puustinen kuvattiin helsinkiläisessä Bar Loosessa, joka kuuluu molempien vakiokapakoihin.

tapahtumat

Tutki itse!

Ja onhan siellä ne loistavat ilta-bileetkin!

Näin kertoi tyytyväinen tutkivan journalismin seminaarin kävijä, joka oli ilahtunut pait-si päivän tarjonnasta myös mahdollisuudesta tavata eri toimitusten kollegoita vapaamuotoisessa iltatilaisuudessa.

Tutki2014-konferenssi järjestetään nyt kolmannen kerran. Tapahtuman idea on jakaa toimittajille kikkoja ja työkaluja, joiden avulla voi saada selville merkittäviä tietoja kiinnostuksen kohteista.

Useita skuppeja tehnyt *Hel-singin Sanomien* toimittaja **Jyri Hänninen** kertoo, miten voi tehdä juttuja veroparatiisibisneskistä Suomesta käsin. MTV:n toimittaja **Salla Vuorikoski** puolestaan esittelee perustyökalut yritysten taustojen selvittämiseen.

Susanna Reinboth ja **Minna Passi** kertovat, miten he tekivät *HS:iin* skuppeja Helsingin huumepoliisin tietolähdetoiminnasta.

Iltatilaisuudessa jaetaan myös Lumilapio-palkinto, jonka saajasta voi tehdä ehdotuksia helmi-kuun puoliväliin asti.

Konferenssin järjestää Tutkivan journalismin yhdistys yhteistyössä Oikeustoimittajien kanssa.

Manu Marttinen

TUTKI2014-KONFERENSSI
4.–5. HUHTIKUUTA.
HINTA: 170 EUROA

Ihanuuteen ylennetty

Jaakko Kilpeläinen, teksti
Pekka Vehviläinen, kuva

miten päädyit toimittajaksi? **Pekka Vehviläinen, 60,** on kysynyt tuota monelta. Hän oli *Journalistin* toimitaja vuodet 1999–2011.

Pekan oma vastaus on se tavallinen. Nuoren pieksämäkeläisen ajoivat toimitajaksi itseilmaisun tarve ja halu vaikuttaa. Jo lukiolaisena hän avusti savolaisia sanoma- ja paikallislehtiä. Penkkareiden jälkeen hänet palkattiin *Savon Sanomien* Pieksämäen-aluetoimitukseen.

”Aioin mennä väli vuoden jälkeen opiskelemaan. Väli vuosia kertyikin 40.”

Suurimman osan urastaan Vehviläinen teki aikana, jolloin näkymät olivat hyvät ja resursseja riitti. Toimitusten piikkiin tehtiin kiireettömiä reissuja pitkin maailmaa. Parhaat työmuistot ovat noilta reissuilta.

”*Avussa* keksimme kuvaaja **Kari Kaipaisen** kanssa tehdä *Easy Riderin* suomalaisittain. Vuokrasimme hevosien raitineen juhannusviikoksi. Ajelimme Saimaan sisäsaariston kyläteitä ja yövyimme metsässä kuin entisajan kulkumiehet.”

Hallituspaikkoja, puheenjohtajuuksia, sihteerin tehtäviä... Vehviläinen on aina vetänyt luottamustoimia puoleensa, tai luottamustoimet häntä.

Hänen CV:ssään ay-talkootöiden lista

Vapaus. Viime vuoden lopulla Pekka Vehviläinen juhlisti eläkettään matkustamalla viideksi viikoksi Uuteen-Seelantiin. Kaukaisen saarivaltion luonto ja maisemat ylittivät odotukset.

on pidempi kuin palkkatöiden.

”Osa ay-hommista oli lyhyitä ja helppoja”, hän vähättelee.

Ammattiliiton hyväksi hän on silti tehnyt paljon. Ilman Vehviläistä koko Journalistiliittoa ei ehkä olisi – sen nimisenä.

”Suomen Sanomalehtimiesten Liiton liittokokouksessa 1992 pohdittiin liiton nimen muuttamista, koska se ei ollut vain sanomalehtiväen eikä miesten järjestö. Olimme kokouksessa SAL:in edustajia **Maija Siukon** kanssa. Moni sanoi meidän puhuneen nimenmuutoksen puolesta niin hyvin, että siksi se saatiin läpi.”

Vehviläinen päätti pitkän freelance-rupeamansa *Journalistin* toimittajuuteen 1999. Kaksi viimeistä työvuottaan hän toimi liiton tiedottajana. Hänen viimeinen taistonsa alan puolesta oli lehdistön lakon uhka viime keväänä.

”Virkavapaiden ja muiden takia jouduin tekemään muun muassa oppaita ja ohjeituksia toimenkuvaani kuuluneiden viestintätöiden lisäksi. Se oli rankka kevät.”

Vehviläisen eläke alkoi uudenvuodenpäivänä, mutta lomien ja rästivapaiden takia vapaus koitti jo viime kesänä.

Journalismi ei kuulu hänen eläkesuunnitelmiinsa.

”En aio kilpailla vähistä freetyötilaisuuksista. Lähiaikoina on luvassa muun muassa remonttia, luonnossa liikkumista ja moottorisahan huoltokurssi. Olen myös innostunut kirjoittamaan omaksi ilokseni rap-tekstejä.”

Kielikuvistaan päätellen Vehviläinen nauttii eläkeläisyydestään.

”Pelastusarmeijalaisten kuolinilmoituksissa lukee ’ylennetty ihanuuteen’. Minut on ylennetty ihanuuteen jo nyt.”

tekijät

Sarjakuvapiirtäjälle tarina on tärkein

Graafinen suunnittelija, kuvittaja ja sarjakuvapiirtäjä **Kasper Strömman**, 39, haluaa välttää lokeroita, mutta sarjakuvien genressä hän asemoi itsensä melko perinteiseksi. Vakavien taidesarjakuvien sijaan Strömman tekee strippejä, joissa on kuvien lisäksi aina myös tarina ja vitsi.

”Lähden liikkeelle käsikirjoituksesta. Hion sitä aika kauan ennen kuin ryhdyin piirtämään”, Strömman kertoo.

Freelancerina työskentelevä Strömman on *Journalistin* takasivun sarjakuvan uusi piirtäjä. Hän on tehnyt sarjakuvia kymmenisen vuotta. Moni tuntee hänet myös *Kasper Diem* -blo-

gista ja siitä, että visuaalisen viestinnän järjestö Grafia valitsi hänet viime vuonna vuoden graafikoksi.

Lontoossa Camberwell College of Artsissa graafiseksi suunnittelijaksi opiskelleen Strömmanin tunnetuin sarjakuva on *Hufvudstadsbladetissa* ja *Voi-ma-lehdessä* julkaistava *Tiikeri-konttori*. Hänen uusin sarjakuvansa *Toimitusvaikeuksia* sijoittuu journalismin maailmaan, josta useita lehtiä taittaneella Strömmanilla on myös omakoh-taista kokemusta.

”En tiedä tarpeeksi journalismista, että voisin irvailla sille. Toisaalta mustavalkoinen kat-

santokanta ei ole mielenkiintoinen. Kun olen tehnyt tarpeeksi kauan strippejä, joissa pomot ovat ilkeitä työntekijöille, homma menee liian yksipuoliseksi. Puolin ja toisin tapahtuu asioita”, Strömman sanoo.

Hauskojen hahmojen ja poliittisen pilapiirrosten sijaan luvassa on tarinoita, joihin inspiraatio voi syntyä vaikkapa kaupan kassajonossa.

”Mun hahmot ovat ehkä hie-man anonyymejä, sillä itse tekeminen on homman ydin.”

Toisaalta Strömman kertoo ammentavansa aiheita myös asioista, joista ei pidä.

”Sellaiset asiat herättävät

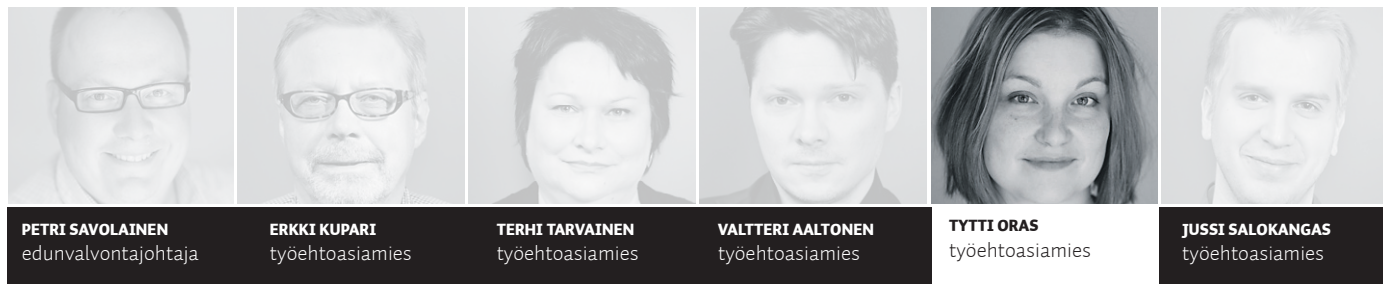

enemmän tunteita, ja siinä mielessä minun pitäisi ehkä tutkia omaa sisäistä karikatyyrin pelkoani. Se on myös yksi työskentelymetodeistani.”

Outi Airaksinen

Kertoja. Journalistin uusi sarjakuvapiirtäjä Kasper Strömman luot-taa tarinaan.

PETRI SAVOLAINEN edunvalvontajohtaja	ERKKI KUPARI työehtoasiamies	TERHI TARVAINEN työehtoasiamies	VALTTERI AALTONEN työehtoasiamies	TYTTI ORAS työehtoasiamies	JUSSI SALOKANGAS työehtoasiamies
--	--	---	---	--------------------------------------	--

Toimituksemme yt-neuvottelut päättyivät eilen, ja olen yksi monista irtisanotuista. Mitä minun nyt pitäisi tehdä?

Kiirettä ei vielä ole. Tärkeintä on muistaa ilmoittautua työ- ja elinkeinotoimistoon työttömäksi työnhakijaksi viimeistään työsuhteen päättyessä, jos uutta työtä ole löytynyt. Kysy pääluottamusmieheltäsi, onko talossa suunnitteilla irtisanotuille yhteistä työttömyysturvainfoa tai muita tukitoimia.

Erityisesti opintoihin ja yritystoimintaan liittyy kysymyksiä, jotka kannattaa hoitaa kuntoon ajoissa. Jos olet kirjoilla yliopistolla tai sinulla on pöytälaatikkofirma, varmista niiden vaikutus työttömyysturvaan työttömyyskassasta ennen työnhakijaksi ilmoittautumista.

Työnantaja tarjoaa allekirjoitettavaksi jotain sopimusta työsuhteen päättymisestä. Allekirjoitanko sopimuksen?

Älä allekirjoita mitään, ennen kuin olet tarkistanut sopimuksen tosiasiallisen merkityksen. Irtisanomisten yhteydessä allekirjoitettavilla sopimuksilla, eropaketeilla ja vastaavilla voi olla merkittävä vaikutus työttömyysturvaan. Pääluottamusmies tai Journalistiliitto auttaa sopimustekstien tulkinnassa. Nuku joka tapauksessa ainakin yön tai

parin yli ennen päätöksentekoa. Epäilen, että minut on irtisanottu laittomasti. Kuka auttaa?

Pääluottamusmiehellä on todennäköisesti paras tuntuma yt-neuvotteluissa käsiteltyjen irtisanomisen taustoihin, joten käännä ensin hänen puoleensa.

Onko sinulla kyyttävää työehdoista? Kysy meiltä, liiton tes-asiamiehet vastaavat:

Journalisti@journalistiliitto.fi

Asiaa voidaan tarvittaessa selvittää myös liiton lakimiesten avulla. Mikäli yrityksessä ei ole luottamusmiestä, voit soittaa Journalistiliiton tes-päivystykseen.

Journalistiliitto on ottanut jäsenilleen oikeusturvavakuutuksen, josta voidaan korvata perusteettomien irtisanomisten aiheuttamia oikeudenkäyntikuluja. Vakuutuksen käyttäminen edellyttää liiton erillistä hyväksyntää ja sitä

että asiaa on liiton toimin pyritty selvittämään, mutta työnantaja on kiistänyt asiassa esitetyt vaatimukset.

Onko irtisanomisaikana käytävä normaalisti töissä? Miten käy työterveyshuollon ja työsuohdekännykän?

Alalla on viime vuosina ollut tapana myöntää vapautus työvelvoitteesta irtisanomisajaksi, vaikka tähän ei olekaan mitään pakkoa. Asiasta voidaan sopia yt-neuvottelun yhteydessä. Samalla on hyvä käydä läpi muutkin käytännön asiat. Työsuhteeseen liittyvät edut ja käytännöt jatkuvat yleensä normaalisti työsuhteen päättymiseen saakka. Työterveyshuollon pitäisi siis olla käytettävissä koko irtisanomisajan, kuten puhelinedunkin.

Suunnittelen freelanceruran aloittamista. Ajattelin aluksi tarjota juttuja paikallislehtemme avustajana. Mitä kaikkea pitäisi muistaa ottaa huomioon?

Lehdistön freelancerina olisit käytännössä yrittäjä. Päätoimista yritystoimintaa ei voi rahoittaa työttömyysturvalla. Selvitä siis ensin yrittämiseen liittyvät sosiaaliturvakysymykset, kuten eläketurva. Yrittäjä vastaa eläkemaksuista itse. Lisätietoja freelancerina toimimisesta löytyy osoitteesta www.freet.fi.

kieli

Sanan merkitys

Helsingin Sanomissa oli juttu mielipidesivun kirjoitusten yleisimmistä sanoista. Yleisimpien sanojen kerrottiin olevan työ, lapsi ja valtio. Myös sanat nuori, ihminen, vanhempi, tutkimus, työntekijä ja yliopisto kuuluivat yleisimpien joukkoon.

Näyttää siltä, että mielipidesivujen toimitus oikoo mutkia puhuessaan yleisimmistä sanoista. Rohkenen arvata, että oikeasti mielipidekirjoitusten yleisimpiä sanoja olivat vuonna 2013 nämä: olla, ja, se, ei.

Samalla ennustan, että nämä sanat ovat yleisimpiä myös vuonna 2014. Ennustukseni perustuu laskelmiin laajoista lehtitekstiaineistoista. Mainitsemani yleisimpien sanojen kärkinelikko pitää pintansa tutkimuksesta toiseen.

Yleensä hyvin yleisiksi osoittautuvat tutkimuksissa myös sellaiset sanat kuin joka ja että. Suomen kielen taajuussanaston mukaan kärkikymmenikköön kuuluvat vielä sanat tämä, hän, voida ja saada.

Hesarin laskelmissa on ilmeisesti otettu huomioon vain yksi sanaluokka eli substantiivit. Sanalaskelmiin on otettu ehkä mukaan myös johdokset ja yhdyssanojen osat siten, että esimerkiksi sellaiset sanat kuin työttömyys ja työläinen sekä työkuultuuri ja pätkätyö ovat kartuttaneet työ-sanojen määrää. Minulla on perusteltua aihetta epäillä, että lehti viittaa mitä todennäköisimmin sanalla ”sana” substantiiveihin. On ilmeisesti ajateltu, että juuri substantiivit kertovat parhaiten siitä, millaiset puheenaiheet ovat olleet suosittuja.

Näin varmasti onkin. Mutta miksi ei ole voitu puhua tekstien yleisimmistä substantiiveista? Onko tosiaankin niin, että tämän keskeisen sanaluokan nimien katsotaan olevan lukijoille vieras?

Hesari on tuskin tässä käsityksessään yksin. Teen pienen tutkimusretken erääseen laajaan lehtiarkistoon. Tulos: toimittajat käyttävät substantiivi-sanaa erittäin harvoin.

Kielestä ei ilmeisesti tarvitse puhua täsmällisesti? Siitä voi puhua jopa totuudesta tinkien?

Vesa Heikkinen
vesa.pekka.heikkinen@luukku.com
KIRJOITAJA ON SUOMEN KIELEN DOSENTTI JA TIETOKIRJAILIJA.

historia

POIMINTOJA VANHOISTA JOURNALISTEISTA.

Pressin pressat

Pressiklubilla järjestettiin loppuvuodesta 1993 Pressin Pressat-sarja, jossa vuoden 1994 presidentinvaalien ehdokkaat olivat tentittävinä. Viimeiset esiintyjät olivat keskustan **Paavo Värynen** (9.12.) ja demareitten **Martti Ahtisaari** (22.12.). **Jaakko Kyläsalo** raportoi tilaisuuksista.

Tohtori Väyrystä muistutettiin siitä, että hän Suomen ulkopoliittista doktriinia käsitelleessä väitöskirjassaan oletti Neuvostoliiton järjestelmän jatkuvan sosialistisena tulevaisuudessakin, ja tähän myös Suomen olisi tukeuduttava. ”Erehdyin, mutta se on pieni yksityiskohta. Myös Yh-

dysvaltain keskustiedustelupalvelu CIA erehtyi tässä asiassa. Minä sen sijaan olin ensimmäinen, joka ennustin, että naapurina on pian porvarillinen Venäjä.”

Onko Paavo Värynen ollut koskaan väärässä? ”Niin, ehkä minä annan itsestäni liian itsevarman kuvan, mutta tarttis’ ensin erehtyä, ennen kuin voisi myöntää olleensa väärässä. Kirjoissani olen kyllä maininnut myös tekemistäni virheistä.”

Voisitko mainita joitakin? ”Luekaa kirjoistani, niitä myydään hyvin edulliseen hintaan.”

Ahtisaarelta tivattiin hänen

Suomen tuntemustaan ja mielipidettä siitä, esiintyykö Suomessa todellista nälkää.

”Kansa näkee nälkää, se on ihan totta. Vaalikiertueen aikana olen selvästi havainnut, että hätä ja ahdinko ovat lisääntyneet. Selvästi on näkynyt, että kansan ja poliitikkojen välit ovat huonontuneet. Monet vaativat mm. kansanedustajien määrän vähentämistä. Monet ovat myös kysyneet, että miksi pankkituki lopetettiin juuri silloin, kun tultiin EKA:n säästökasojen ongelmiin.”

Timo Kilpi

KIRJOITAJA ON HISTORIAAN ERIKOISTUNUT TOIMITTAJA.

5.1.1994

Vaalien alla. Paavo Värynen ei pettänyt Journalistin raportoinnissa Pressiklubin keskustelussa. Myös Martti Ahtisaari oli oma itsensä.

notiser

Säpo svarar inte

Hoten mot journalistiken och enskilda journalister har tilltagit, anser Utgivarna i Sverige. De upprepade därför i december sitt krav på ett möte med Säpos chef – men har fortfarande inte fått svar. Utgivarna är en intresseorganisation för medieföretag.

Det var i december som **Kamil Ryba** från ”Swedish defence league” klev in på *Expressens* redaktion i Göteborg. Han presenterade sig och förklarade att han var på plats för att kasta ägg. Efter att ha slängt ett ägg i fönstret meddelade han:

”Nästa gång kastar jag inte bara ägg. Fortsätter ni skriva kommer jag tillbaka. Med kniv.”

”Orsaken” till hotet var *Expressens* identifiering av personer som skrivit aggressiva anonyma inlägg om invandring och invandrare på nätet. Dessutom har, enligt *Expressen*, flera av tidningens annonsörer fått mejl med krav på att de slutar annonsera.

I början av januari blev **PeO Warring**, chefredaktör för *Eskilstuna-Kuriren*, misshandlad av ett mc-gäng efter ett krogbesök.

För *ekuriren.se* berättar Warring att reaktionerna efteråt varit jobbiga:

”Vi har fått telefonsamtal hem till vår telefonsvarare. Folk som sitter och skrattar bara. Ett ’samtal’ som bara är ett långt, långt skratt...”

Magnus Londen

Sfp:s låga profil

Vem är egentligen aktiv i riksdagens talarstol? Enligt statistiken för år 2013 är det i alla fall inte Svenska folkpartiet. Konsultfirman Owlgroup har sammanställt ett infopaketer, ett jobb som vi journalister kanske borde ha gjort, och kommit fram till att SFP är överlägset minst aktivt av partierna.

Sammanlagt hölls drygt 12 000 inlägg där oppositionen – ledd av **Mauri Pekkarinen** – naturligt nog var aktivast.

Det är de små regeringspartierna som är minst aktiva, men också där är skillnaderna stora. Riksdagsledamöterna för Vänsterförbundet, Kristdemokraterna och De gröna har alla hållit mer än dubbelt fler inlägg än SFP:s ledamöter.

Men vad berättar statistiken? Har antalet inlägg ett samband med mediesynlighet, inflytande och valframgång? Det kunde vi journalister gräva i.

Magnus Londen

Sökes: konstruktiva kritiker

Den danska trenden konstruktiv journalistik får fotfäste i Finland. Nu ger journalister råd om hur högskolan fixas och hur den finländska politiken ska lappas ihop.

Marcus Floman, text
Karl Vilhjálmsen, foto

För en tid sedan hade vi i så gott som varje danskt medium nyheter om lokala bussbolag med dålig ekonomi.

I story efter story rapporterades det om bolag som inte höll tidtabellerna och om folk som inte längre ville åka buss. På Danmarks radio ville vi ta reda på om det fanns undantag och så hittade vi ett bussbolag som gjorde vinst, där chaufförerna serverade kaffe åt kunderna och där folk gärna åkte buss”, berättar nyhetsdirektör **Ulrik Haagerup** på Danmarks radio.

Men vad är nu det här? En feelgood-nyhet och gratis reklam för ett bussbolag? Nej, enligt Haagerup ett exempel på konstruktiv journalistik.

”Vi ska inte ge upp rollen som vakthundar men vi kan anta en ny roll i samhället och visa på lösningar till de problem vi lyfter upp.”

Ulrik Haagerup

I Danmark har några redaktioner redan i årtal tillämpat detta nya grepp i sina rutiner. Istället för att följa klassiska konfliktsökande nyhetskriterier med skurkar och offer har man valt att fokusera på möjliga lösningar på problem i samhället. I Svenskfinland togs frågan först upp av Svenska Yles redaktionschef **Jonas Jungar** i december 2013. Efter ett journalistseminarium signalerade Jungar att Yle Nyheter ska ta intryck av det konstruktiva synsättet.

”Det finns också goda nyheter i världen”, hette det i hans Yle-kolumn. Kort

därpå kom mothuggen mot konstruktiv journalistik. Medieforskaren **Anu Koivunen** skrev i *Hbl*-kolumnen *Nej tack till nyhetsmys*: ”I stället för att sikta på positiva nyheter är nyckelfrågan vad som är goda nyheter för vem och utifrån vems perspektiv.”

Haagerup sägs ha lanserat den konstruktiva journalistiken och han menar att vi måste komma ifrån tanken att positiva nyheter är det samma som att rapportera om brandmannen som räddar en katt från ett träd.

”Konstruktiv journalistik är inte ett alternativ utan ett komplement till kritisk journalistik. Vi ska inte ge upp rollen som vakthundar men jag menar att vi kan anta en ny roll i samhället, att inspirera och visa på lösningar till de problem vi lyfter upp.”

Konstruktiv journalistik kan också vara bra business. En av få danska dagstidningar som idag ser sin ekonomi växa är *Fyens Stiftstidende* – en tidning med uttalat konstruktiv profil.

Haagerup säger att man på Danmarks radio försöker hitta de berättelser man kan vinkla på ett annorlunda, konstruktivt sätt. Men det framkommer också att Haagerup gärna ser att en del av nyheterna bidrar med en positiv stämning.

”Säg mig en journalist som inte fått höra ’varför är ni journalister så jåkla negativa?’. De konstruktiva nyheterna har ändrat på tonläget i sändningarna. Förr kände man sig alltid deprimerad efter varje nyhetssändning”, säger Haagerup.

Kommer inte journalisterna som söker lösningarna ganska nära politikernas roll?

”Det här är viktigt – vi ska inte bli politiker, men vi ska ställa frågor och presentera ramarna till lösningar. Vi kan också fungera som inspiratörer – och på det här viset kan politiker förstå varandra bättre”, menar Haagerup.

Det låter ju lite som *Helsingin Sanomat*. Våren 2013 grundade tidningen som en reaktion till regeringens social- och hälsovårdsreform sin egen alternativa

arbetsgrupp som skulle ge regeringen vägkost. Också *HS* sjudelade paketet för att lappa ihop den finländska politiken, som lanserades i januari, kan ses som lösningsorienterad journalistik.

Ett annat exempel på journalistik som på många punkter kan kallas konstruktiv, är Svenska Yles öppna granskningsprojekt Fixa högskolan som använde sig av tips från allmänheten, så kallad crowd sourcing.

”Vi ville engagera studerande och personal inom den svensk- och tvåspråkiga högskolevärlden och vi ville utgå från publiken”, berättar projektledare **Eva-Maria Koskinen**.

Koskinen hade inte i förväg räknat med ett så stort gensvar från publiken (se faktaruta), hon tror att det faktum att Fixa högskolan var tillräckligt konkret i sin frågeställning var till stor hjälp.

”Vår fråga var ’Vad tycker du att vi borde granska i din högskola?’. Då är varje studerande och varje anställd på något sätt en expert på vad man borde granska

Både och. Konstruktiv journalistik kan vara ett tillägg till granskande rapportering. ”För att kunna rapportera om lösningar så måste man först rapportera om problemen”, säger Eva-Maria Koskinen.

i just deras högskola och det ledde till att folk skrev bra tips.”

Eva-Maria Koskinen håller med om att delar av Fixa högskolan kan ses som konstruktiv journalistik.

”Vi granskade de finlandssvenska högskolorna intensivt under två veckor och tyckte att det inte räcker med att visa på en rad problem utan att vi också har en skyldighet att ge exempel på lösningar som gjorts på vissa håll”, säger Koskinen.

Exempelvis lyfte granskningen fram att högskolorna genom att organisera undervisningen effektivare, se till att föreläsningarna håller god kvalitet och genom att ställa realistiskt höga krav på studerande kan få fler studerande att utexamineras snabbare och med bättre vitsord.

Koskinen tycker också att själva arbetsmetoden, crowdsourcing, är konstruktiv.

”Flera människor kommer till tals och man får nys om saker man inte annars skulle ha vetat om.”

Ulrik Haagerup menar att det inte i alla situationer går att kombinera uppdraget som kritisk granskare av maktha-

vare med uppdraget att göra konstruktiva nyheter.

”Det är inte möjligt i alla situationer. Om en bilbomb exploderat rapporterar du. Då frågar du inte efter alternativa lösningsmodeller och konstruktivitet, utan då skriver du din story.” ■

Bakgrunds nätverk

I Svenska Yles arbetsgrupp som jobbade med den öppna granskningen Fixa högskolan medverkade Johan Gullmets, Petri Kola, Eva Maria Koskinen, Peter Sjöholm, Kia Svaetichin och Alexander Ugglä.

Arbetsgruppen kontaktade över 70 studentföreningar och fackliga representanter för att få in tips för granskningen via de olika gruppernas nätverk.

Under granskningen gavs 140 tips från högskolevärlden, kring en tredjedel av tipsen ledde till en nyhet.

från sidan

Lina Laurent
lina.laurent@vintermedia.fi
SKRIBENTEN ÄR FRILANSJOURNALIST FRÅN HELSINGFORS OCH KURU.

Skjut inte budbäraren

För jämt ett år sedan pågick en sällan skådad debatt i medierna. I bakgrunden låg journalisten och författaren **Umayya Abu-Hannas** text *Lottovoitto jäi lunastamatta*, som med över 500 000 klick blev den mest delade i *Helsingin Sanomat* under år 2012 trots att den publicerades på årets nästsista dag.

Diskussionen kom, bland annat på grund av *Ilta-Sanomats* chefredaktör **Ulla Appelsin**, att handla mer om Abu-Hanna som person än det hon verkligen ville lyfta fram: rasismen i Finland. Då *Helsingin Sanomat* ett år senare (16.12.2013) intervjuar Abu-Hanna i samband med att hon kommit till Finland för att ta emot priset Global Family Award bubblar det gamla upplägget upp igen. Än en gång är det en kollega, nu journalisten **Lee-na Sharma** på *Suomen Kuvalehti*, som tömmer slaskhinken och går till personangrepp i stället för att hålla sig till sakfrågan. Sharma retar i sitt blogginlägg (17.12) upp sig på Abu-Hanna för att denna för ”zil-jonte gäng-en” uttalar sig om ”finländarnas rasism”.

Journalister som är missnöjda med vem som lyfter fram viktiga frågor kan satsa på att göra jobbet själva, ännu bättre.

Abu-Hanna lyfter upp problemet med rasism i Finland för att hon personligen drabbats av den och för att den finns. Den som viftar bort människors personliga erfarenheter av rasism eller rasistiska brott som ”enstaka tråkiga händelser” kan bekanta sig med välgjorda reportage i våra medier och med det breda forskningsunderlag som finns om temat.

Vem som säger vad är en av journalistikens eviga frågor och också ett populärt ämne inom forskningen. Granskar man till exempel makt, kön, klass eller kulturell mångfald brukar man börja med att analysera vems röst som hörs och varför.

Under hösten kom **Mathias Rosenlund** ut med boken *Kopparbergsvägen 20*. Yle-journalisten **Peter Lüttge** sågade boken i sin blogg. Han skriver bland annat att Rosenlund inte på riktigt kan klassas som fattig och att orsaken till att skribenten har det knapert är att han gjort dumma val i livet.

Mer intressant än att läsa om vad Sharma tycker om Abu-Hanna som person eller vad Lüttge tycker om Rosenlund skulle vara att se samhällsfrågorna i ett bredare sammanhang. Journalister som är missnöjda med vem som lyfter fram viktiga frågor kan satsa på att göra jobbet själva, ännu bättre.

kolumni

Janne Zareff
janne.zareff@yle.fi
KIRJOITTAJA ON YLEISRADION TOIMITTAJA.

Sana on sopimus

Sanat ovat petollisia. Ne esiintyvät kuin niillä aina olisi merkitys. Usein näin ei kuitenkaan ole. Sanan merkitys on sopimus. Jotta sopimus olisi mielekäs, sopijaosapuolten tulisi tietää, mistä on sovittu. Julkisessa keskustelussa suurella yleisöllä ei useinkaan ole mitään mahdollisuutta tietää sopimuksesta tai ottaa siitä selvää.

Harhaluulo siitä, että sanalla on automaattisesti jokin merkitys, on yksi suurimpia esteitä mielekkään julkisen keskustelun tiellä. **George Orwell** oli jo vuosikymmeniä sitten huolissaan siitä, että julkisessa keskustelussa vain toistellaan opittuja fraaseja ja sanoja pysähtymättä miettimään, onko niillä mitään merkitystä. Tänään uutisia täyttävät sanat, jotka kuulostavat tutuilta, mutta joilla ei ole selvää merkitystä, ainakaan sellaista, jonka kaikki jakavat. Kilpailukyky. Rakennemuutos. Kriisi.

Toimittajan suurimpia vastuita on sanojen selittämisenä toimiminen. Sen selittäminen, millaiseen sopimukseen suurta yleisöä kutsutaan osapuoleksi. Valta päättää siitä, mitä sanat kulloinkin tarkoittavat, on suurta valtaa. Elleivät toimittajat vaadi vallanpitäjiä tilille sanojen merkityksestä, näille luovutetaan valta määrittellä sanojen sisältö mieleiseksi yhä uudestaan ja uudestaan. Kaikkein tärkeimpiä journalistisia tekstejä olisivat juuri nyt ne, joissa etsitään sanojen merkitystä.

Eivätkä tällaiset jutut ole mitään semioottisia analyysijä. Ne eivät ole lingvistiikkaa tai sosiologiaa. Eivät mitään hankalaa tai monimutkaista. Ne ovat yksinkertaisesti juttuja, joissa ei tyydytä tarjottuihin sanoihin, vaan vaaditaan myös selittämään, mitä niillä tarkoitetaan. Ne ovat juttuja, joissa toimittajan perustyö on tehty hyvin. Juttuja, joissa ei vain toisteta muualta kuuluttua, vaan kerrotaan, mitä maailmassa on meneillään.

Toimittajina meidän ei pitäisi pelätä kysyä kysymyksistä tärkeintä: mitä tämä tarkoittaa? Tai: herärouva päättäjä, kun sanotte X, mitä tarkoitatte sillä? Toimittajat, alkäämme antako petollisten sanojen huijata itseämme. Sanan merkitys on sopimus ja suurella yleisöllä on oikeus tietää, millaista sopimusta sille kulloinkin tarjotaan.

Valta päättää siitä, mitä sanat kulloinkin tarkoittavat, on suurta valtaa.

yhdistykset

Häme-Uusimaa

Vuosikokous. Hämeen-Uudenmaan Journalistien vuosikokous on Suomen lasimuseossa (Tehaankatu 23, Riihimäki) lauantaina 15. helmikuuta. Aloitamme lounaalla buffet-pöydästä kello 12–13. Kokous alkaa valtakirjojen tarkistuksilla kello 13. Kokouksen jälkeen on mahdollisuus tutustua lasimuseon näyttelyyn.

Keski-Pohjanmaa

Vuosikokous. Keski-Pohjanmaan Journalistien vuosikokous on 14. helmikuuta kello 18 Vanhassa lyhydyssä Kokkolassa. Journalistiliiton puheenvuoron käyttää puheenjohtaja **Arto Nieminen**. Ilmoittautumiset k.hietala@kotinet.com 7.2. mennessä.

Ärsmöte. Mellersta Österbotens Journalisterna rf:s årsmöte hålls 14.2 kl 18 på Restaurang Wanh Lyhti i Karleby. Förbundet representeras av ordförande **Arto Nieminen**.

Pirkanmaa

Vuosikokous. Pirkanmaan Pien-toimitusosasto PiPin vuosikokous on keskiviikkona 22. tammikuuta

kello 18 Pirkanmaan Journalistien toimistossa Hallituskatu 29 A 23, Tampere.

Miten haastatella hyvin? Pirkanmaan Journalistit ja journalistiikan opiskelijoiden ainejärjestö Vostok järjestävät vuoden alkajaisiksi 25. tammikuuta kello 11–15 Tampereen yliopistolla (pääatalo, luentosali A1, Kalevantie 4.) seminaarin haastattelemisesta. **Ajan** kohtaisen kakkosen toimittaja **Salla Paajanen** ja **Ilta-Sanomien** viihdetoimittaja **Mika Seppänen** kertovat kokemuksistaan.

Pohjois-Pohjanmaa

Vuosijuhla. Oulun pressiklubin 10-vuotisjuhla pidetään ystävänäpäivänä 14. helmikuuta kello 18–22 Kulttuuribingossa (Mäkelininkatu 29, Oulu). Ohjelmassa muun muassa viisi tiibetiläistä riittä (pressisovellus) ja Hokenokka-palkinnon julkistaminen.

Huom! Yhdistys kerää toiminnasta vuosien varrelta valokuvia, joita esitetään juhlassa. Toimita siis kuvia pressiklubin Facebook-sivustolle!

SAL

Vuosikokous. Suomen Aikakaus-

lehdentoimittajain Liiton sääntömääräinen vuosikokous on keskiviikkona 26. helmikuuta kello 16.30 Helsingissä Königin juhla-kerroksessa, Mikonkatu 4, Helsinki. Jäsenkorttien tarkistus aloitetaan kokouspaikalla kello 16. Sääntömääräisten asioiden lisäksi Aikakauslehdentoimittajain Säätiön vuosikertomus 2013 sekä säätiön hallituksen täydennysvaali ja tilintarkastajien valita.

Vuosikokous on samalla SAL:n 75-vuotisjuhla, joka alkaa kello 18. Vuosikokouksen jälkeen on ohjelmassa tervetuloalajat, juhlapuhe, Salli-palkinnon jako ja kevyt iltapala. Ennakkoilmoittautuminen on päättyy 17.2. Ilmoittautumislomake: <http://www.sal-info.org/>. Lisätietoja: asiamies Kaija Plit: kaija.plit@sal-info.org; puh. 050 4394538 tai 09 611055.

Ulkomaan-toimittajat

Vuosikokous. Ulkomaantoimittajien yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous on maanantaina 27. tammikuuta kello 18.00. Paikana World Visionin tilat, Lönnrotinkatu 20 a, 5. krs.

nimitykset

Pohjolan Sanomien uudeksi vastaavaksi päätoimittajaksi on nimitetty **Maria Jauho**, 39. Jauho on lehden uutispäällikkö. Hän aloittaa päättoimittajana 1. heinäkuuta. Lehden nykyinen vastaava päätoimittaja **Heikki Lääk-**

kölä jää sopimuksensa mukaan pois yhtiön palveluksesta ja myöhemmin eläkkeelle.

STT-Lehtikuva siirtää työtyönsä Australiaan kevään aikana. Sydneyn-toimitukseen on valittu työkiertoon neljä toimittajaa: **Laura**

Huuskonen, Janne Huuskonen, Riku Roslund ja Antti Tiri. He muuttavat Australiaan 1–2 vuodeksi, ja heidän palatessaan tilalle lähtevät seuraavat työkiertolaiset. Lähtöajankohta riippuu viisumijärjestelyistä.

Olit 16 vuotta Iltalehdessä. Miksi halusit siirtyä toiseen iltapäivälehteen?

Ilta-Sanomat on kehittänyt voimakkaasti digitaalista mediaa ja samalla nostanut printtituotteidensa laadun entistään korkeammalle. En voinut ohittaa tilaisuutta, kun oli haastava tehtävä tarjolla.

Mitään tehtäviisi kuuluu?

Ilta-Sanomien viihdetoimituksesta ja TV-lehdestä vastavaksi toimituspäälliköksi on nimitetty **Elina Schüller**, 36. Schüller siirtyi tehtävään *Iltalehdestä*, jossa hän oli toimituspäällikkönä.

Vastuu sisällöistä *Ilta-Sanomien* kaikissa julkaisukanavissa, erilaiset projektit toimituksen johdossa, henkilöesimiehenä toimiminen ja muut hallinnolliset tehtävät. Ja tärkeimpänä työntekijöiden käytettävissä oleminen.

Miten esimiehesi Iltalehdessä reagoi, kun kerroit lähdöstäsi kilpailijan pal-

velukseen?

Asiallisesti. **Kumpi lehti teki viime vuonna kovempia uutisia?**

Molemmissa lehdissä on vahvuutensa. *Iltalehdessä* työskentelee kovan luokan ammattilaisia, mutta tietysti *Ilta-Sanomien* uutis-konetta parempaa on vaikea löytää.

Manu Marttinen

Teräväkynäinen sanomalehtimies

KUOLLEITA

Toimittaja **Eino Kalevi Tukiainen** kuoli Varkaudessa 18. lokakuuta pitkään sairas-teltuaan. Hän syntyi 2. huhtikuuta 1946 Säämingissä, joka nykyään kuuluu Savonlinnan kaupunkiin.

Tukiainen jää mieleen teräväkynäisenä ammattilaisena, joka hoiti hommat tilanteista ja olosuhteista riippumatta. Lupsakan olemuksen takana oli vanhan kansan sanomalehtimies, joka ymmärsi uutisen päälle.

Savonlinnassa hän kävi myös koulunsa, ja taipumus ilmaista itseään kirjoittamalla puhkesi kukkaansa näinä vuosina.

Varkautelainen Tukiaisen tuli helmikuussa 1968, kun **Kyösti Taanila** pestasi teräväkynäisen nuorukaisen toimittajaksi *Warkauden Lehteen*. Hän toimi myös toimitussihteerinä ja urheilutoimittajana.

Tukiainen siirtyi vuonna 1974 uuden kaupunkilehden *Varkauden Viikon* päätoimittajaksi. Sittemmin hän työskenteli freelancetoimittajana ja *Suomenmaan* Itä-Suomen

aluetoimittajana. Vuosituhannen vaihteessa hän hoiti myös Varkauden seurakunnan tiedotussihteerin tehtäviä ja toimitti seurakunnan *Kotiviestiiä*.

Tukiainen oli vuosia Savo-Kainuun journalistiyhdistyksen hallituksen jäsen ja yhdistyksen free-osaston puheenjohtaja. Suomen Journalistiliiton ansiomerkkin hän sai vuonna 2010.

Eikka oli leppoisa tarinankisijä, joka ei kuitenkaan epäroinyt sanoa mielipiteitään tarvittaessa tiukastikin. Hän osasi tunnustaa poliittista kantaansa ja perusluterilaista uskonnollista vakaumustaan niin, etteivät ne olleet ristiriidassa hänen journalistisen työnsä kanssa.

Antti Aho

KIRJOITTAJA ON WARKAUDEN LEHDEN TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ.

Vasemmiston vastaääni Tampereella

KUOLLEITA

Tiedotusopin ja journalistiikan professori emeritus **Esko Salminen** kuoli 18. joulukuuta 2013 Espoossa pitkällisten sairauksien uuvuttamana. Hän oli kuollessaan 76-vuotias.

Jaalassa 6. marraskuuta 1937 syntynyt Salminen teki mittavan uran lehtimiehenä, alan kouluttajana ja tutkijana sekä kriittisenä tietokirjailijana – aiheinaan muun muassa suomettuminen, lehdistön itsesensuuri ja sananvapaus.

Neuvostoliiton ja myöhemmin Venäjän ja Lännen välistä propagandasotaa Pohjolassa käsitellyt *Silenced Media* (suom. *Vai-keneva valtiomahti*) julkaistiin Britanniassa 1999. Julkista keskustelua herättänyt *Viestinnällä vallankumoukseen* (Tieto-Finlandia-ehdokas 2004) kartoitti

vasemmistoradikalismien vaikutusta toimittajakoulutukseen ja mediakenttään. Viimeiseksi teokseksi jäi *Suomettumisen uusin aalto* (2011).

Salminen toimi 1960–1970-luvuilla muun muassa *Ilta-Sanomien* ulkomaantoimituksen esimiehenä, Reutersin kirjeenvaihtajana ja *Uuden Suomen* toimittajana.

Salmisen yliopistoura käynnistyi *Propaganda rintamajoukoissa* -väitöskirjasta (Otavan tiedonjulkistamispalkinto 1975), joka johdatti hänet *Suomen lehdistön historia* -hankkeen kautta Tampereen yliopistoon **Kaarle Nordenstrengin**, **Osmo A. Wiion** ja **Pertti Hemánuksen** kollegaksi toimittajakoulutuksen esimieheksi ja useiden tutkimushankkeiden johtajaksi.

Länsieurooppalaisen sananvapausihanteen kannattajana Sal-

minen oli tarpeellinen vastaääni ajan hengelle Tampereen yliopistossa.

Lähes 20 teosta kirjoittanut Salminen sai **P.E. Svinhufvudin** muistosäätiön kirjallisuuspalkinnon kahdesti. Hän oli Suomen historiallisen seuran kunniajäsen ja myös kansainvälisten historian tutkimuksen foorumien kärkevä kommentaattori.

Elias Salminen

KIRJOITTAJA ON ESKO SALMISEN POIKA, KIRJAILIJA JA KUSTANNUSTOIMITTAJA.

Kotimaa Oy käynnistää yt:t

Hengelliseen kustannustointimintaan erikoistunut Kotimaa Oy on aloittanut yt-neuvottelut, joiden tavoitteena ovat noin miljoonan euron vuosittaiset säästöt.

Neuvottelut koskevat koko Kotimaa Oy:n henkilöstöä pois lukien Urkurakentamo Veikko Virtasen henkilöstö. Yhtiö on ilmoittanut irtisanovansa enintään yhdeksän työntekijää.

Neuvottelut alkoivat tiistaina 14. tammikuuta ja kestävät yhtiön arvion mukaan kaksi viikkoa.

Kotimaa Oy:ssä on 85 työntekijää, ja sen liikevaihto on noin 16 miljoonaa euroa. Yhtiön suurin omistaja on Kirkkopalvelut ry, joka on suomalaisten seurakuntien muodostama yhdistys.

Janne Salomaa

JSN antoi kolme langettavaa

Julkisen sanan neuvosto huomautti joulukuun kokouksessaan *Iltalehteä*, *Ilta-Sanomia* ja *Ilkkaa*.

IL ja *IS* saivat langettavan päätöksen 7 päivää -lehden työn asiattomasta hyödyntämisestä. Molemmat lehdet mainostivat kannessaan 13. syyskuuta uutista, joka koski vuonna 2009 miljoonaperijätäreiden siepanneen **Juha Louhen** vankeusrangaistuksen lyhentymistä. Lehdet eivät kuitenkaan maininneet lähdeä kansiotsikossa.

Ilkka sai huomautuksen virheen korjauksen laiminlyönä. Lehti julkaisi elokuussa kolumnin, jossa esitettiin JSN:n mielestä perusteettomia väitteitä alkoholiveron alentamisen taloudellisista seurauksista.

Janne Salomaa

Media-alan kandidaatin ja amk-tutkinnon suorittaneet HUOMIO!

Syvennä opintojasi tai suuntaa uudelle uralle, **Opiskelu onnistuu myös työn ohella. Valmistu meillä maisteriksi!**

Pääsykokeeton haku maisteriopintoihin 13.1.–28.2.2014.

KULTTUURITUOTANNON JA MAISEMANTUTKIMUKSEN KOULUTUSOHJELMA

- Digitaalinen kulttuuri
- Maisemantutkimus
- Kulttuuriperinnön tutkimus

www.utu.fi/fi/yksikot/hum/yksikot/ktmt/opiskelu/opiskelijaksi
www.ucpori.fi/haku

suoraan asiaan

KIRJOITTAJA OTTAA KANTAA.

Tiedot tosia – tuomio tuli

Korkeimman oikeuden enemmistö tuomitsi ennakkopäätöksessä (KKO 2013:100) kaksi Yleisradion toimittajaa törkeästä kunnianloukkauksesta uutislähteyksen antaman syyllistävän vaikutelman takia.

Väite poliisin paljastamasta idänkauppaan liittyvästä kirjanpito- ja rahanpesurikoksesta oli syylliseksi leimaava. Viittaus verotustietoihin ja epäillyn esittäminen äyrikuningattarena tuki syyllisyyttä. Kertomien keskeneräisestä talousrikostutkinnasta nimellä toi tuomion myös yksityiselämän loukkaamisesta.

KKO:n mukaan henkilön aikaisempi verotustietoihin pohjautuva julkisuus ei kavenna hänen yksityiselämänsä suojaa. Tässä KKO ei ottanut huomioon EU:n tuomioistuimen ratkaisua, jonka mukaan verotustietoja voidaan käsitellä toimituksellisiin tarkoituksiin tietojen ja mielipiteiden esittämiseksi yleisölle.

KKO:n enemmistö ei ota huomioon Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen EIT:n käytännössä omaksuttua ja vähemmistön hyväksymää käsitystä,

ettei tuomioistuinten pidä puuttua journalistien raportointitapoihin. KKO ei arvioi tietojen totuudenmukaisuutta vaan tuomitsee uutisen vaikutelmien ja mahdollisten tulkintojen pohjalta. Esitutkintaa ja epäillyn verotustietoja koskevat tiedot ovat kaksi erillistä faktaa. Uutisessa mainittiin esitutkinnan olevan kesken, ja tiedot olivat tosia.

EIT:n Ylen MOT-ohjelmaa koskevassa langettavassa päätöksessä 29. lokakuuta 2013 oli kyse samanlaisesta tilanteesta. Rahanpesun tutkintaa käsitelleessä ohjelmassa ei ollut virheellisiä tietoja, mutta silti toimittajat tuomittiin kotimaassa **Kari Uotin** kunnian loukkaamisesta. EIT:n Suomen sanavapautta koskevissa langettavissa päätöksissä on usein ollut kyse tosiasioista, jotka asianomistaja on katsonut halventaviksi.

Verotustietojen vuosittainen julkaiseminen nos-

taa julkisuuteen eniten ansainneita henkilöitä, jotka eivät ole muuten suurelle yleisölle tuttuja. Jos tällaista tulotilastojen kärjessä olevaa henkilöä epäillään talousrikoksista, voiko siitä kertoa? KKO:n tulkin-

nan perusteella suuria ansiotuloja saaneet suurten yritysten johtajat voisivat olla taloudellisen valankäyttäjiä, mutta eivät perheyrittäjiä tai muuten suuria tuloja saaneet.

KKO on aikaisemmin katsonut, ettei rikos ole yksityiselämää ja etteivät tosiasioista tehdyt päätelmät tarkoita halventavaa kunnianloukkausta. Tämä ennakkopäätös poikkeaa aikaisemmista tulkintoista. Valitus EIT:een voisi tuoda taas langettavan päätöksen, kun uutisen tiedot olivat tosia.

Riitta Ollila

KIRJOITTAJA ON OIKEUSTIETEEN TOHTORI
JA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON LEHTORI.

Forssan Lehti on seitsemänpäiväinen sanomalehti. Se on alueensa ykkönen lounaisessa Hämeessä. Lehti tavoittaa uutis- ja ilmoitusannillaan päivittäin noin 37 000 lukijaa. Sen levikki on 13 000 kpl. Toimituksen vahvuus on noin 20 henkeä.

Forssan Lehti hakee kesäksi 2014

KESÄ-TOIMITTAJIA

Toivomme sinulta

- uutisen- ja jutunteon perusvalmiuksia
- innostusta, oivallusta ja ideointikykyä
- sosiaalisia taitoja
- alan koulutusta, mediakokemusta

Tarjoamme sinulle

- jutunteon haasteet etusivun uutisesta kepeään viihteeseen
- itsenäisyyttä / tiimityötä
- rennon työyhteisön

Lähetä hakemuksesi 31.1.2014 mennessä. Liitä hakemukseesi muutama juttunäyte. Hakemuksesi voit lähettää osoitteeseen Forssan Lehti/toimitus, PL 38, 30101 FORSSA (kuoreen ”Kesätoimittaja”) tai kari.grahn@forssanlehti.fi

Lisätietoja antaa päätoimittaja Kari Grahn
03 4155 657.

FORSSAN LEHTI

Kehityskysymysten koulutus toimittajille

Haluatko tietää, mitkä ajankohtaiset kehitys- ja lapsenoikeuskysymykset puhuttavat asiantuntijoita juuri nyt? Olisitko kiinnostunut keskustelemaan globaaleista haasteista myös ulkomaisten toimittajien kanssa?

Plan hakee toimittajia huhtikuun kurssille ja toimittajavaihtoon:
hakuaika jatkuu 26.1. 2014 saakka.

Neljättä kertaa koulutuksen järjestävä Plan Suomi on yksi Suomen suurimmista kehitysyhteistyöjärjestöistä ja merkittävä kehityspolitiikan ja lasten oikeuksien asiantuntija. Kurssijakson suunnittelussa ovat mukana myös Kepa ja Vikes.

Lue lisää: www.plan.fi/koulutus

Sananvapaus

on hyvä vientituote!

Tule kuukausilahjoittajaksi Vikesiin!

Vuonna 2014 Vikes tukee ja toteuttaa hankkeita 14 maassa lähes miljoonalla eurolla! Omarahoitusta tarvitaan 15% hankkeiden budjetista. Vikesin työ nojaa suomalaisten journalistien solidaarisuuteen, ammattitaitoon ja osaamiseen. Käy verkkopankissasi jo tänään!

Kysy lisää ja tule mukaan! www.vikes.fi

Toiminnanjohtaja Salla Nazarenko

salla.nazarenko@vikes.fi

Lahjoitustili FI27 8000 1471 3503 07

Etsi Xpertti

SINULLE, JOKA ETSIT TUTKIJAA JUTTUUSI

www.etsixpertti.fi

PALVELUN TARJOAVAT YLIOPISTOT, TUTKIMUSLAITOKSET JA

SUOMEN AKATEMIA

TOIMITTAJAMATKA BHUTANIIN

WWF Suomi kutsuu median edustajat matkalle Bhutaniin. Omakustanteisen (n. 3000 €) matkan alustava ajankohta on 30.9.–11.10.2014.

Osallistujat pääsevät WWF:n asiantuntijoiden opastuksella tutustumaan WWF:n kehitysyhteistyöhankkeisiin, Himalajan rikkaaseen luontoon, ihmisiin sekä ainutlaatuihin kulttuuriin. Matkalla on paikkoja rajoitetusti.

Lisätiedot ja alustavat ilmoittautumiset: antti.haavisto@wwf.fi tai puh. 040 845 6842. Tietoa WWF:n työstä Bhutanissa: wwf.fi/bhutan.

Journalisti ilmestyy 15 kertaa vuonna 2014

	aineisto	ilmestyy
2	29.1.	6.2.
3	19.2.	27.2.
4	12.3.	20.3.
5	2.4.	10.4.
6	23.4.	2.5.
7	14.5.	22.5.
8	4.6.	12.6.

KESÄTAUKO

9	6.8.	14.8.
10	27.8.	4.9.
11	17.9.	25.9.
12	8.10.	16.10.
13	29.10.	6.11.
14	19.11.	27.11.
15	10.12.	18.12.

Varaa ilmoitustilasi ajoissa

Ilmoitukset
2,50 €/pmm

Ilmoitusmyynti:
Marita Vola,
puh 044 755 5002
marita.vola@
journalistiliitto.fi

Aineisto-ohjeet,
väriprofiilin ja hinnat
löydät osoitteesta
www.journalisti.fi >
ilmoittajille

TOIMITTAJIEN JA KUVAAJIEN MATKA-APURAHAT KEHITYSMAIHIN

Ulkoasiainministeriön viestintä- ja kulttuuriosasto myöntää matka-apurahoja, joiden tavoitteena on syventää toimittajien ja kuvaajien osaamista globaaleista kehityskysymyksistä, Suomen kehityspolitiikasta ja kehitysyhteistyöstä sekä edistää niiden uutisointia Suomessa.

Apuraha kehitysmaamatkoihin on pääsääntöisesti 1 500 euroa yksin hakijalle, 1 200 euroa hakijaa kohden työpareille.

Haku päättyy 28. helmikuuta 2014 klo 16.15, jolloin allekirjoitettujen hakemusten on oltava perillä ministeriössä. Osoite on UM/VKO-40 Kehitysviestintä, PL 456, 00023 Valtioneuvosto. Apurahaa ei myönnetä matkoihin, jotka ovat alkaneet ennen 3. huhtikuuta 2014.

Hakuohjeet ja -lomakkeet sekä lisätietoja:
<http://formin.finland.fi/kehityspolitiikka/tuet/viestinta/matka-apurahat> sekä Marketta Parviainen puhelin (09) 160 56391 tai 0295 351 390, sähköposti marketta.parviainen@formin.fi

Tuoreimmat uutiset sekä taustatietoa Suomen kehityspolitiikasta ja globaaleista teemoista löydät osoitteista

<http://formin.finland.fi> * <http://global.finland.fi>

JOURNALISTSTIPENDIER FÖR RESOR TILL UTVECKLINGSLÄNDER

Utrikesministeriets informations- och kulturavdelning beviljar resestipendier, vars syfte är att fördjupa journalisters och fotografers kunskande i globala utvecklingsfrågor, Finlands utvecklingspolitik och -samarbete samt att främja informationen om dessa frågor i Finland.

Stipendiebeloppet är i regel 1 500 euro för enskilda sökande och för arbetspar 1 200 euro per person.

Ansökningsstiden går ut den 28 februari 2014 och undertecknade ansökningsblanketter ska vara ministeriet tillhanda klockan 16.15. Adressen är UM/VKO-40 Utvecklingsinformation, PB 456, 00023 Statsrådet. Resestipendier beviljas inte för resor som har påbörjats före den 3 april 2014.

Ansökningsanvisningar och -blanketter och ytterligare information: <http://formin.finland.fi/utvecklingspolitik/stod/journalister/resestipendier> och Marketta Parviainen, telefon (09) 160 56391 eller 0295 351 390, e-post marketta.parviainen@formin.fi

Senaste nytt och bakgrundsinformation om Finlands utvecklingspolitik och globala teman finns på webben på adresserna

<http://formin.finland.fi> * <http://global.finland.fi>

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

PUHELINVAIHDE / TELEFONVÄXEL
(09) 6122 330

KÄYNTIOSOITE / BESÖKADRESS
Säästöpankinranta 2, 7.krs., 00530 Helsinki
Sparbankskajen 2, 7. vån., 00530 Helsingfors

POSTIOSOITE / POSTADRESS
Siltasaarenkatu 16, 00530 Helsinki
Broholmsgatan 16, 00530 Helsingfors
PL 252, 00531 Helsinki / Box 252, 00531 Helsingfors

SÄHKÖPOSTIT / E-POST
info@journalistiliitto.fi
jäsenasiat@journalistiliitto.fi (jäsenasiat/medlemsärenden)
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
fornamn.efternamn@journalistiliitto.fi

VERKKOSIVUT / WEBBSIDOR
www.journalistiliitto.fi / www.journalistforbundet.fi

PUHELINPÄIVYSTYS / TELEFONJOUR

Laki- ja työehtoneuvonta 044 755 5000
(klo 13.00–16.00)
Jäsenmaksut 040 752 5372, 050 366 3501
(klo 9.00–11.30)
Muut jäsenasiat 050 369 4737 (klo 9.00–11.30)
JET-työttömyyskassa (09) 6120 2855
(ma–to klo 9.00–11.00)

TELEFONJOUR

Kollektivavtalsrådgivning 044 755 5000
(kl. 13.00–16.00)
Medlemsavgifter 040 752 5372, 050 366 3501
(kl. 9.00–11.30)
Övriga medlemsärenden 050 369 4737
(kl. 9.00–11.30)
A-kassa (09) 6120 2855 (ma–to klo 9.00–11.00)

JÄRJESTÖJOHTO / ORGANISATIONSLEDNING

Puheenjohtaja **Arto Nieminen** 0400 981 957
Edunvalvontajohtaja **Petri Savolainen** 050 534 2485
Talous- ja hallintojohtaja **Helena Visti** 050 568 5440
Sihteeri **Anne Salonen** 040 529 0449

TYÖEHTOYKSIKKÖ/INTRESSEBEVAKNINGSENHET

Valtteri Aaltonen, työehtoasiamies 050 525 8252
Erkki Kupari, työehtoasiamies 050 536 4318
Sanna Nikula, äitiysvapaalla/ på moderskapsledighet
Tytti Oras, työehtoasiamies 050 567 3418
Jussi Salokangas, työehtoasiamies 050 377 6211
Terhi Tarvainen, työehtoasiamies 050 562 4137
Päivi Isoniemi, sihteeri 040 594 8000
► *koulutusjärjestelyt/ utbildningsarrangemang*

JÄRJESTÖYKSIKKÖ / ORGANISATIONSENHET

Marja Palmunen, 050 359 3829
Juha Rekola, asiamies 040 512 0036

TOIMISTO / KONTOR

Tuire Leppänen 050 369 4737 (klo 9.00–11.30)
► *jäsenyys, pressikortti*
Arja Katila 050 366 3501 (klo 9.00–11.30)
► *jäsenmaksut, yhdistykset, osasto ja muut jäsenasiat*
Tea Sahlberg 040 752 5372 (klo 9.00–11.30)
► *jäsenmaksut*
Annamari Schildt, taloussihteeri 044 500 0013
(ma–to)
Mari Metsikkö, toimistovirkailija (09) 6122 330

24